Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 14, 1982 No. 8. VOL. LXXXIX.

ВІРНІ В УКРАЇНІ СЛУХАЛИ РІЗДВЯНУ СЛУЖБУ БОЖУ ЧЕРЕЗ „ГОЛОС АМЕРИКИ"

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. — Різдвяна Служба Божа з Церкви-Пам'ятника була переслана в Україну радіомережею „Голос Америки" звідси, о годині 11-ій, у четвер, 7-го січня. Святкову Архиєрейську Літургію відслужив Блаженніший Митрополит, глава Української Автокефальної Православної Церкви у ЗСА і діяспорі, Владика Мстислав у асисті духовенства. Співслужили Митрополитові о. протопресвітер Федот Шпаченко; протоієрей, ректор Семінарії о. Франко Істочин; о. Стапан Зенчук; протодиякон о. Володимир Поліщук і диякон Юрій Галиця. Співав двадцятичленний хор св. Андрія Церкви-пам'ятника під орудою інж. Тараса Павловського. Вірні виповнили по вінця церковне приміщення внизу і просторі хори; було особливо багато дітей шкільного віку, що всі згодом приступили до св. Причастя.

Настрій у церкві був незвичайний, бо це і чар різдвяної Літургії, і надхненна молитва улюбленого Владики всіх православних, і чудовий спів отця протидиякона та хору, — і все це разом, — зналося й відчувалося, — слухають наші рідні на прадідівській українській землі. Під час 55-хвилинної Служби Божої Владика переслав в Україну Різдвяне привітання для всіх вірних-православних на рідних землях і скрізь поза залізною заслоною під окупацією Москви. Своє Привітання Митрополит Мстислав приготував, перебуваючи на митрополичих відвідинах в Австралії, які тривали якраз один місяць.

У своєму пастирському посланні Владика розповів про його приїзд до вірних УАПЦ в Австралії, про його зустрічі з українцями, які з цієї святкової нагоди з'їжджалися і злітались з найдальших околиць цієї розлогої країни, щоб у спільній молитві принести Богові щиру подяку за Його Ласку.

Владика розповів також про діяння Дев'ятого собору Австралійсько-Новозеляндської епархії УАПЦ, який якраз відбувся там наприкінці грудня 1981 року в 60-ту річницю Всеукраїнського Православного Собору в жовтні 1921 року в святій Софії Київській. Закінчив своє Слово до земляків в Україні Владика молитвою і закликом, щоб „цьогорічна Вифлеємська Зоря зміцнила усіх у вірі, отеплила усіх, на Батьківщині і по всьому світі сьогодні розсіяних, — і дала силу стати кращими дітьми Божими і кращими дітьми України та наблизила наш многострадальний народ до всеукраїнського Великодня".

(Закінчення на стор. 6)

УНС ПРИЛУЧИВСЯ ДО ДОПОМОГОВОЇ АКЦІЇ ВЛАДИК УКЦ В ЗСА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ ПОЖЕРТВОЮ 10,000 ДОЛ. ТА ЗАКЛИКОМ ДО ЧЛЕНІВ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Владикам Української Католицької Церкви в ЗСА пощастило знайти відповідний шлях для зорганізуванної допомоги загроженим голодом, холодом і недугами українцям у „людовій" Польщі і вони звертаються із закликом до всіх українців та їх організацій в Америці, щоб вони своїми щедрими пожертвами включилися в цю дуже на часі і дуже на потребу рятункову акцію

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу негайно відгукнувся на цей заклик та включився в цю харитативну акцію відповідною пожертвою з каси УНСоюзу і рішенням звернутись до всіх членів УНСоюзу та їх Відділів і Окружних Комітетів, щоб і вони своїми щедрими пожертвами відгукнулися на заклик Владик УКЦ в ЗСА.

Справа допомоги українцям у Польщі була предметом уваги Головного Екзекутивного Комітету УНС негайно після тогом як вона виникла. Зверталось увагу, що без відповідної реакції вільного світу в Польщі може повторитись зорганізований Москвою найбільший в історії людства народовбивчий злочин голодової облоги в Україні в 1933 році, жертвою якої впало понад сім мільйонів українців. Розпоряджаючи призначеним виключно „на рятунок життя і волі українців" Фондом Наглої Потреби, закумулюваним з добровільних пожертв членів УНС, зокрема із звороту дивідендових чеків, Головний Екзекутивний Комітет безуспішно шукав шляхів для зорганізованої харитативної акції допомоги українцям в Польщі. Такий шлях пощастило знайти нашим Владикам, отже Екзекутивний Комітет УНС негайно включився в організовану ними акцію допомоги пожертвою в сумі 10,000 дол. з Фонду Наглої Потреби та закликом до членів УНС, їх Відділів і Окружних Комітетів, щоб і вони своїми щедрими пожертвами приєднались до цієї акції.

ВИКОНАЙМО НАШ ХРИСТИЯНСЬКИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК!

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС

До Членів Українського Народного Союзу, їх Відділів і Окружних Комітетів:

Владики Української Католицької Церкви в ЗСА проголосили заклик до всіх українців доброї волі в Америці, щоб включилися в організовану ними акцію допомоги потребуючим українцям, нашим братам і сестрам, у Польщі та своїми пожертвами на фонд цієї допомоги вможливили їм виконати наш спільний християнський обов'язок: допомогти ближньому, рятувати брата в потребі.

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, відповідаючи на цей заклик, відповідною пожертвою з каси УНСоюзу сам щиросердечно включається в цю дуже на потребу гуманітарну акцію наших Владик, які знайшли відповідний шлях для такої допомоги, і закликає всіх своїх Членів, їхні Відділи та Окружні комітети піддержати цю акцію щедрими пожертвами. Подвійно дає той, хто зараз дає!

Пекуча потреба приватної допомоги людям у Польщі відома із щоденних повідомлень засобів масової інформації. До цієї акції заохочує Уряд ЗСА з президентом Реґеном у проводі. Її широко розгортають численні харитативні організації, зокрема Американська Польонія, яка на ту ціль уже зібрала мільйони долярів. На терені теперішньої Польщі живе кругло пів мільйона українців, кість від кости і кров від крови наших братів і сестер, між ними й багато нащадків тих, які були організаторами і співбудівничими нашого Українського Народного Союзу. Допоможімо рятувати їх від голоду-холоду і недуг! Наша допомога для них напевно відгукнеться полум'ям нової надії також у серцях наших братів і сестер в рідній і все ще не-своїй Україні.

Джерзі Ситі, січень 1982 року.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

ЗАКЛИК

ВЛАДИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕКВИ В ЗСА У СПРАВІ ДОПОМОГИ ДЛЯ НАШИХ ВІРНИХ У ПОЛЬЩІ

Вірні нашої Церкви у Польщі в цю пору опинилися у важких умовах і потребують нашої християнської любови. Про ці обставини українська преса постійно звітує, годиться нам також застановитись над нашим обов'язком помагати братам і сестрам, які простягають свої руки до нас з-поза океану. Їм відмовити — значило б згіршити гріхом проти любови ближнього. Мимохіть пригадуються нам слова Божественного Спасителя й Учителя: „Прийдіть, благословенні Отця мого, візьміть у спадщину царство, приготоване вам від заснования світу. Бо я голодував і ви дали мені їсти...усе, що, ви зробили одному з моїх братів найменших, ви мені зробили" (Мат. 25,40).

Ми шукали способів, щоб належно й ефективно помогати нашим вірним у Польщі і тепер переконані, що за Божою поміччю і вашою щедрою жертвенністю вдасться нам усім це зробити.

Ця акція буде упішна, якщо наші вірні відгукнуться на цей наш заклик про жертви на згадану ціль. У першу чергу ми апелюємо до всіх наших братських Союзів і фінансових установ та тих центрльних організацій, які спроможні помогти нам здійснити наш плян допомоги нашим вірним у Польщі. Просимо всі християнські українські організації про співпрацю в акції збирання фондів. Просимо усіх піддержати наші намагання. Пожертви просимо пересилати на адресу Владичих Ординаріятів або складати у своїх парафіяльних урядах.

Святий Василій Великий в одному із своїх послань реторично запитує: „Кому той запасний плащ, що висить у вашій шафі і все те, що ви збираєте на запас?" Отже цей Святий Подвижник і нас сьогодні благає, щоб ми не були глухі до просьби тих ,які з нами споріднені кров'ю синів і дочок Святого Володимира. Просить і благає нас, яким пощастила доля жити тут, у вільній країні добробуту, де маємо більше достатків, ніж наші брати й сестри деінде у розлогому світі. Із вдячности серця Господеві, дайте ваш дар на допомогу нашим людям у Польщі. Служіть Господеві з любови до Його найменших братів і сестер. „Істино кажу вам: усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших — ви мені зробили!" (Мат. 25,40).

Благословення Господнє на Вас і мир Божий хай буде з Вами.

† Стефан
Архиепископ-Митрополит

† Василь
Єпископ Стемфордський

† Іннокентій, ЧСВВ
Єпископ Чикаґський

† Роберт
Єпископ-помічник
Філядельфійського Митрополита

Підготовляється наукова Шевченкознавча конференція

Ню Йорк, Н.Й. — З канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку повідомляють, що в суботу по полудні, 3-го квітня 1982 року, відбудеться у приміщеннях Українського Інституту Америки чергова рокова наукова конференція Шевченкознавства.

Конференцію влаштовує об'єднана Комісія Шевченкознавства трьох наукових установ: НТШ, УВАН і УНІ ГУ під проводом професора Гарвардського університету Григорія Грабовича. В конференції візьмуть участь професори: Ася Гумецька, Юрій Шевельов, Богдан Рубчак, Богдан Струмінський, Леонід Рудницький і Ярослав Падох. Доповіді, виголошені на конференції, будуть надруковані в окремому Шевченкознавчому збірнику. Минулорічні доповіді уже віддано до друку.

Комісія прохає українські установи Ню Йорку не влаштовувати в цей час інших імпрез.

Роман Осадчук співатиме на інавґурації губернатора Ню Джерзі

Трентон, Н.Дж. — На інавґурації губернатора стейту Ню Джерзі Томаса Кейна, у вівторок, 19-го січня, тут, на урочистостях виступить український талановитий співак, тенор, Роман Осадчук з Норт Вайлвуду, Н.Дж.

Роман Осадчук

Про запрошення співати на інавґурації Р.Осадчук довідався в незвичайний спосіб. Це був один офіційний обід, прибуток з якого був призначений на виборчі цілі Республіканської партії в стейті. І тут український співак „перетворив цю імпрезу своїм чарівним голосом на блискучу культурну подію", — як писала преса, — викликаючи захоплення всіх присутніх, і серед них тоді ще не обраного, але вже проголошеного офіційно кандидатом на губернатора Т. Кейна. Кейн негайно запросив співака виступити на його інавґурації, коли буде обраний губернатором. Кейн сказав дуже дотепно, що він, хоч не робитиме жадних зобов'язань щодо посад та заанґажувань різних осіб перед часом його вибору на губернатора, все таки зробить одне приречення, а саме — він запрошує Р.Осадчука співати на інавґурації. Про цю подію, як і про самого співака-українця прокотилися вістки і статті по нюджерзькій пресі, де в усіх репортажах підкреслено „бездоганний голос", талановитість і фаховість цього співака та його оперний вишкіл.

Р. Осадчук співав у Карнеґі Голл в Ню Йорку, в Музичній академії і в Ліричній оперній компанії у Філядельфії та в багатьох інших місцях. Він був пов'язаний з Метрополітальною оперною студією протягом чотирьох років, виконуючи головні тенорові ролі в операх по цілій країні. Він також співав для президента Джералда Форда, — пишеться в одній статті.

Осадчук, коли вчився співу, мав кілька стипендій, пропозиції навчатися й співати в Европі і дальші заанґажування у вдячній кар'єрі, що дуже багато обіцяла. Але родинні обставини скерували увагу Р.Осадчука в бік від сцени в оперному театрі, і тепер він — успішний підприємець. Але співу він не залишив, він, наприклад, активний на багатьох форумах у своєму місті, особливо, як основоположник, голова і президент Оперної компанії південного Ню Джерзі.

Р. Осадчук закінчив Киртис музичний інститут у Філядельфії, студіював вокальне мистецтво у відомих педагогів співу. Він також

(Закінчення на стор. 6)

У світі

УРЯД ІЗРАЇЛЯ, ОЧОЛЕНИЙ ПРЕМ'ЄРОМ Менахемом Беґіном, призначив величезну суму 263 мільйони долярів на відшкодування поселенцям у районі Ямат, який вони мають опустити в квітні цього року у зв'язку з переданням Єгиптові останньої частини Синайського півострова. Спершу поселенці в Яматі були дуже задоволені висотою відшкодувдання, бо 263 мільйони долярів мали розділити між 1,400 родинами. Одначе вкоротці, опісля, вони почали міняти свою думку й вимагати більше, твердячи що вони вклали величезні капітали в різні підприємства. З другого боку — міністерство скарбу й інші державні та громадські чинники незадоволені такою високою сумою відшкодування й вимагають її обниження. Публічна дебата довкола цієї спрви як і небувала висота відшкодування створили можливість, що ціла справа перейде до парляменту, щоб її передискутувати і винести рішення. А тоді парлямент напевно скоротить ту суму, що викличе велике незадоволення поселенців та можливо бурхливі акції з їхнього боку, що,й може відсунути реченець передання Ізраїлем Синайського півострова Єгиптові.

У ФОРТІ БРЕҐ, ПІВНІЧНА КАРОЛАЙНА, 1,000 сальвадорських вояків розпочали військовий тренінґ. Крім тих сальвадорців, які перебувають військовий вишкіл у ЗСА, інші відбувають іншого роду спеціяльні вишколи. З огляду на спеціяльність тих спеціяльних вишколів ті групи є значно менші, деякі складаються із кільканадцятьох осіб. Покищо не всі вояки, які мають відбути війсьсковий вишкіл у Форті Бреґ туди прибули. Покищо прибула тільки перша група, але вже почалися протести проти цього з боку різних американських ліберальних і лівих елементів. Недалеко Форту Бреґ коло 200 осіб демонструвало проти вишколу сальвадорців, назвавши це — „вмішуванням у внутрішні сальвадорські справи". Полковник Ерик Ериксон, який є заступником команданта бази в Бреґ, прийняв від демонстрантів листа й обіцяв передати його командирові бази. Незабаром прибудуть до ЗСА також 600 сальвадорських молодих старшин, які відбудуть свій вишкіл у Форті Беннінґ, Джорджія.

НОВИЙ РЕЖИМ В ҐГАНІ ОЧОЛЕНИЙ КОЛИШНІМ лідером тієї країни, поручником Джеррі Ровлінґсом, який скинув уряд президента Гілля Ліманна 31-го грудня минулого року і кинув його в тюрму, проголосив відновлення стосунків із Лівією. У міжнародних політичних колах зразу було підозріння що Ровлінґс тісно пов'язаний з лідером Лівії Муаммаром Каддафі, а дальший розвиток подій повністю це потвердив. До Ґгани прибула численна делеґація з Лівії , яка залишиться довше в Ґгані й допоможе, як подали урядові чинники, запровадити таку форму влади, як є в Лівії, а крім цього створити відповідну політичну станицю лівійського уряду у тій країні. Першим кроком нового режиму в Ґгані було змінити редакційний склад усіх газет в столиці Аккрі, одному з найбільших міст в Африці. Засоби масової інформації нового режиму заповіли, що незабаром відбудеться суд проти попереднього президента та його уряду і загально припускають, що їх покарають смертю.

ВІД ЧАСУ ШАРЛЯ ДЕ ҐОЛЛЯ, ЛІДЕРА ТА президента Франції, і Конрада Аденавера, канцлера Західньої Німеччини, відносини між Францією і Західньою Німеччиною розвивалися гармонійно й ставали зразком для інших країн, особливо для тих, що мали між собою давніші історичні розходження. Цей гармонійний розвиток відносин між Францією й Західньою Німеччиною змінився на гірше після запровадження воєнного стану в Польщі та започаткування режиму переслідувань робітників і їхньої профспілки „Солідарність". Президент Франції, соціяліст Франсуа Міттеран, засудив комуністів і їхню антинародну політику та почав їх публічно атакувати. Канцлер Західньої Німеччини соціяліст Гельмут Шмідт висловився, що події в Польщі самозрозуміла справа, яка торкається тільки поляків і нікому зізовні не слід до неї втручатися. Такі протилежні думки стали темою публічних обговорень, а відтак атак французької преси й інших засобів масової інформації проти Шмідта. Взялися до нього й французькі карикатуристи, які дійшли до того, що почали представляти Шмідта, як він чистить чоботи Брежневу. Занепокоєний Шмідт і його уряд запропонували негайну зустріч Міттеран — Шмідт, яка відбулася в середу 13-го січня в Парижі.

В Америці

ДОСЯГНЕННЯ В МЕДИЧНОМУ ДОГЛЯДІ пацієнтів після тяжких нещасливих випадків так драматично зросли в останньому часі, що люди, які зазнали глибоких поранень і які ще п'ять років тому були б померли, тепер виходять з шпиталів якщо не зовсім, то майже зовсім здоровими. Це найбільш драматично підтвердилось на особі пресового секретаря Джеймса Брейді, постреленого в голову в день атентату на президента Реґена 30-го березня минулого року. Після 238 днів інтенсивного лікування у шпиталі і після рахунку на суму 150,000 долярів, що його заплатило Бюро компенсації для працівників, Дж. Брейді вийшов із шпиталя у Вашінґтоні 23-го листопада і поїхав додому. Лікарі пояснили, що чудесне майже видужання цього потерпілого в атентаті завдячується двом щасливим для пораненого обставинам: перша обставина — його привезли до шпиталя ледве 10 хвилин після пострілів; друга — його доручили відразу команді „травматичних спеціялістів", вишколеній спеціяльно для того, щоб не дозволити пораненому впасти у кому. Такі залоги „травматичних фахівців" в останньому лише часі встановлені по шпиталях у великих містах і вони рятують тепер людей з критичними ранами. Самого Президента також рятувала така „залога", і тому Роналд Реґен, хоч втратив був 30 відсотків крови, не впав у шок, що міг би зовсім легко бути фатальним.

ПОВІТРЯНИМ ЛІНІЯМ У ЗСА НАДОКУЧИЛО пересилати свої літаки з одного міста до другого напівпорожніми, і тому в останньому часі майже на всіх лініях впали ціни на квитки перелету, особливо на тих лініях, де літають літаки різних компаній і де можна переконати евентуального пасажира,що ось така і така повітряна лінія ліпша і дешевша від іншо Це стосується зокрема перелетів із західнього побережжя до східнього і в зворотному порядку, як і полетів на Фльориду з північного сходу Америки. Деякі квитки впали на 41 відсоток своєї колишньої вартости. Повітряні лінії „докидають" ще й такі принади, як безкоштовне вирентування авта на місці прибуття і окремі обмінні „марки" для знижки при майбутніх полетах і подібне. Тому, пляночи політ літаком у цьому часі зредукованих цін на квитки, слід розпитатися наперед, де і які ціни, щоб найвигідніше купити квиток.

З ВЕЛИКОЮ СНІГОВІЄЮ, ЯКА ВЖЕ НАВІСТИЛА більшість стейтів ЗСА, — а зимі ще не видно кінця, — знавці автової їзди рекомендують вірно забезпечити своє авто сніговими опонами. Виявляється, що не досить поставити снігові опони на два колеса, але треба знати, де ті опони мають бути. Бо у випадку, що хтось має авто з погоном мотору на передні колеса, снігові опони повинні бути поставлені на ці ж передні колеса. У випадку, коли чиєсь авто має погін на всі чотири колеса, потрібно не дві, а чотири снігові опони, щоб авто добре трималося дороги,як що вона зі снігом, — радить Рада безпечної їзди опонної індустрії.

МІСТО НЮ ЙОРК З ОГЛЯДУ НА ШАЛЕНИЙ ЗРІСТ кількости кримінальних злочинів вулиці проти мирних мешканців у останній час прийме на працю 2,300 поліціянтів, хоч спочатку посадник Едвард Кач не плянував збільшувати поліційні сили міста через обмежений міський бюджет. Посадник довго був переконаний, що місто не в стані оплатити цих додаткових поліціянтів, але саме життя продиктувало цю необхідність; тепер посадник змінив своє неґативне наставлення до збільшення кількости поліціянтів на вулицях міста й у інших публічних місцях, тим більше, що такого збільшення вимагають теж члени Міської Ради.

Міністер Чирек отримав доручення в Москві

Москва. — Польський міністер закордонних справ Юзеф Чирек впродовж цілого дня, в понеділок 11-го січня, отримував доручення від керівників різних урядових відомств у Москві.

Хоч польські офіційні джерела робили все можливе, щоб доказати, що Чирек перебував в Москві тільки як міністер закордонних справ, одначе комунікат виданий у Москві після тих розмов повністю заперечує варшавські твердження. Чирек відбув свої цілоденні наради з двома совєтськими заступниками прем'єра, Ніколаєм Байбаковим, головою держпляну і Ніколаєм Талізіним, Константином Русаковим, головним уповноваженим ЦК КПСС для справ співпраці з іншими комуністичними партіями, з Ніколаєм Пеґовим, керівником справ совєтського персоналу, який працює за кордоном та з міністром закордонних справ Андреєм Ґромико. Всі ці персонажі виразно показують, які справи були обговорювані з міністром Чиреком та що ті справи виходили далеко поза обсяг діяльности міністра закордонних справ.

В комунікаті агентства ТАСС після тих розмов особливу увагу звернув уступ, в якому обидві сторони — польська і совєтська — нападають на міністрів НАТО, які в часі своєї конференції в Брюсселі висловилися за звільненням тисяч політв'язнів, що їх останнім часом арештувала військова хунта в Польщі. Вимагати звільнення політичних в'язнів давній привілей і навіть право міністрів закордонних справ, які до того зобов'язані різними міжнародними договорами, а останньо „третім кошиком" Кінцевого акту Гельсінкських угод.

Для підкреслення леґенди, що Чирек перебував тільки в характері міністра закордонних справ, обидва вони з Ґромиком були показувані разом в совєтському телебаченні і демонстрували „сердечну,дружню атмосферу". В комунікаті ТАСС багато місця забирає напад на ЗСА за те,що їх Уряд обмежив свою господарську співпрацю з варшавським комуністичним урядом та таким чином вказав на своє незадоволення подіями, які настали в Польщі після запровадження воєнного стану та режиму терору.

Крім загострення господарського положення комуністичний режим у Польщі, як це подали останні інформації з Польщі, розпочав арешти польських інтелектуалістів. Серед арештованих на першому місці відомий автор і публіцист ліберального напрямку, Маріян Брандис.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. — Річницю незалежности і соборности України, проголошену 22-го січня 1918 і 1919 років у Києві, тут відзначить спеціяльною імпрезою українська місцева молодь у неділю, 24-го січня, о годині 1-ій по полудні в залі парафії св. Володимира. В програмі доповідь,деклямації та виступ хору учнів Школи українознавства, дитячого хору „Молода думка", Юного ансамблю бандуристів та танцювальної групи „Метелиця" філії ОДУМ-у. Вступ для дорослих — 3 доляри; для молоді вступ вільний. Увесь дохід призначено для потреб школи. Молодь закликає всіх українців міста й околиці підтримати її своєю присутністю на святі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P O Box 346 Jersey City, N J 07303

„Муж Року"

Один з найповажніших і найбільш поширених американських ілюстрованих журналів — „Тайм" — проголосив своїм „Мужем Року" провідника робітничого руху в Польщі, Леха Валенсу. Ціле число того журналу з 4-го січня 1982 року, присвячене цьому польському робітникові, ім'я якого втішається і міжнародною славою і признанням — борця за свободу. На обкладинці „Таймсу" — похмуре обличчя з трохи „монгольськими" спущеним вниз й пристриженим вусом, обличчя куди старше, аніж насправді 38-літнього мужчини. Середнього росту, досить кремезної будови, без високої і без повної середньої освіти, не читав ніколи ніякої поважної книжки, не їздив поза Польщу. Чому така людина стала славетною у своїй батьківщині і всьому світі, чому її світлину подають журнали з мільйоновими накладами? Бо він був Богом обдарований прикметами, які наче автоматично зробили його — лідером, таким лідером 10-мільйонової централі робітничих спілок „Солідарність", з яким рахується безсердечний і безжалісний комуністичний режим та якого подивляє світ.

Малоосвічена людина, але простолінійна, правдомовна, безкорисна, — ворог крутійства і всякої штудерної гри з очима на особисту чи клясово-робітничу користь, — промовець, який говорить без вишуканих красномовних фраз, але промовляє до розуму і до сердець слухачів, нав'язуючи з ними негайно духовий контакт. Лех Валенса не був і не є доктринером і був та є за компромісове розв'язування квадратури кола, якою є гін до свободи, під комуністичним режимом, вірність Церкві і вірність принципам патріотизму. Він завжди поручав на всіх, звичайно багатотисячних зібраннях, домагатися таких свобід, які не провокували би режиму до репресій. І він противився тій постанові верхівки „Солідарности", яка власне й спровокувала репресії, бо вдаряла безпосередньо в режим: вимога перевести всенародний плебісцит, чи нарід хоче комуністичний чи демократичний режим. Це власне був безпосередній виклик на адресу Кремлю і кремлівський преторіянин, генерал Ярузельскі, зрозумів, що мусить реагувати — репресіями. І Лех Валенса ще встиг бути на тому зібранні свого найвужчого гурту співробітників з „Солідарності", яким кинув в очі обвинувачення: „Маєте, чого ви хотіли".

Чому ми, українські поселенці в Америці (чи деінде в діяспорі), які маємо власну проблему втраченої державности і боротьби земляків в Україні проти перетворювання їх в „радянський нарід", чому ми взагалі цікавимося особою, яка ніби нам дуже далека — голова польської централі робітничих спілок, які прагнули незалежности від монопольної компартії? Цікавимося тому, що найболючішою проблемою нашого українського вільного світу є брак лідерства. Лідерів не вибирається і не призначується, — вони самі стають лідерами силою своєї індивідуальности і силою тих шляхетних прикмет своєї вдачі, яких не можна заступити ані формальними титулами, ані найштучнішою фразеологією. Є такі наші патріоти, які вважають, що не слід ставити себе, українських людей, нижче наших сусідів, з якими ми сотнями років мали криваві розрахунки. Проте, ніде правди діти: мусимо завидувати, що сьогодні з-поміж поляків зродився лідер, що його визнав цілий польський нарід, визнав Вселенський Архиєрей, який прийняв його на спеціяльній авдієнції, визнали державні мужі на найвищих становищах у своїх країнах. Лех Валенса — простий робітник-електромонтер, став лідером силою власних прикмет духа і силою тієї індивідуальности, яка притягає людей і каже їм повинуватися такому мужеві.

Генерал Ярузельскі, який виконує накази Москви, казав підчиненим йому поліціянтам ніччю перевести Валенсу з Ґданська до Варшави та примістити його під „домашнім арештом" в маленькій місцевості під Варшавою. Але він, Ярузельскі, повивен би знати, що мир і лад буде привернений у Польщі тільки тоді, коли можна буде договоритися з Лехом Валенсою. Воєнний стан не може тривати вічно. І не може тривати такий господарський стан у Польщі, щоб ця держава була вічно заборгована на кругло 30 більйонів долярів закордонові за достави, яких більше не отримає — поки існуватиме воєнний стан і поки у фактичному ув'язненні перебуватиме лідер усього польського робітництва і всього польського суспільства, електромонтер Лех Валенса, що його „Тайм" проголосив „Мужем Року".

ДО ПЕКІНУ ПРИБУЛА ЧИСЛЕННА американська офіційна делеґація. На чолі делеґації стоїть помічник державного секретаря Джан Голдридж. Завданням делеґації є обговорити цілий ряд актуальних питань співпраці обидвох дежав, а найважливіше вияснити китайській стороні продаж американської модерної зброї урядові острову Тайван, який уряд КНР вважає своєю територією.

Ярослав Курдидик

ДВІ СУПЕРПОТУГИ — АТОМОВА І МІНЕРАЛЬНА

В аналітично мілітарних колах починає викристалізовуватися передбачення, що у майбутньому — притокою до евентуального зудару, навіть із ужиттям атомової зброї, прийде із-за важливости потреби стратегічних мінералів. Із оборонних аналіз, що їх перевели зовсім незалежно і окремо, два вельми авторитетні джерела — Консиліюм економіки і національної безпеки, як теж і Гадсонський інститут вони підтверджують здогади знавців, що майбутня війна буде виявом конфлікту — за опанування стратегічних мінералів.

Обидві згадані інституції стверджують, що Америка навіть вже тепер увійшла в стадію такої війни. Ця тиха і для ширшого загалу — незамітна „війна", готова вже у найближчому часі посилитися і врешті-решт прийняти справжній катастрофічний вияв. ЗСА опинилися у такому загрозливому положенні тільки тому, що прямо — зігнорували основну історичну істину, що діюча здорова економіка із запевненими джерелами сировинних матеріялів, являється самим найважливішим компонентом національної оборони. Аналітики твердять, що цілий комплекс комбінацій політичних, економічних, як теж вплив оточення, склалися на цю сучасну, дуже прикру ситуацію, у якій знайшлась Америка.

Хоч Америка творить всього 5 відсотків населення світу, однак вона зуживає понад 20 відсотків мінералів світової продукції. Знавці цих питань твердять, що в останніх двох десятиріччях, змагання за основні мінерали прийняли малощо не драматичний вияв, зокрема від тієї пори, коли Західня Европа і Японія підсилили свою агресивність у продукції і міжнародній торгівлі. Очевидно, що доставці сировинних мінералів, із т. зв. третього світу зорієнтувалися у цій конкуренції і почали підносити ціни на цей рід мінералів, що мають найбільший попит в індустріяльних країнах.

Речники з питання індустріяльної продукції підкреслюють, що для ЗСА готова виявитися куди більша „мінеральна загроза, як енерґетична". Із 37 основних, але не енерґетичних мінералів, яких ЗСА потребують, щоби втримати на теперішній висоті індустріяльну капацитетність, Америці потрібно 22 основні і підставові мінерали, що їх ця країна примушена спроваджувати. І так у 1980 році ЗСА мусіли спровадити: 90 відсотків хрому, 89 відсотків металів із плятинової групи, 93 відсотки кобальту, 96 відсотки марґанцю, 97 відсотків танталу і 17 відсотків інших мінералів, теж у високих відсотках.

Для прикладу: хром потрібний для рафінування нафтокопалин, пертохемікалій, конвенціональних та нуклеарних силових двигунів у заводах, ґазових турбін, індустріяльної машинерії і всякого роду нержавіючої сталі. При чому виявляється, що для всіх видів які вимагають великої сили високої температури та нержавіючої відпорности — просто не має ніякої підміни для хрому. Досі головними доставцями хрому є Південна Африка і Совєтський Союз.

Кобальт особливо потрібний для джетових моторів, нуклеарної пропульсивної системи, важливих швидкопробивних приладів, синтетичної продукції пального і високоякісної сталі. ЗСА його імпортують з Бразилії та із Заїре, з провінції Шаба. При чому варто пригадати, що під час інвазії з Анґоли, інспірованої Москвою, припинено на деякий час доставу кобальту зі Заїре і тоді його ціна підскочила була із 8 долярів за фунт до майже 100 долярів. Тантал, що його вживають для машинових та електронічних компонентів, доставляють Америці такі країни, як: Канада, Маляйзія і Бразилія. Деякі із вищезгаданих мінералів, такі важливі, що їхня нестача не може мати ніяких „ланцюгових перебоїв", а щоб їх нагромадити — треба трьох і більше років.

Для прикладу виявляється, що нестача деяких мінералів у 1979-1980 роках сповільнила була продукцію декількох типів критично потрібної, модерної зброї для Департаменту оборони, а в тому теж найновішого випуску джетових літаків типу Ф-15 та Ф-16. Головною затримкою була недостача кобальту для високої температури джетових моторів. І тому перед ЗСА постає неодмінне питання. — Чи може Америка змінити хоч у деякій мірі свою незалежність від імпорту мінералів, але водночас і запевнити собі тяглість продукції? — Найточніше переведені студії Санфордського дослідного інституту показують, що це можливе, але в першу чергу, слід зревідувати і підтримати Акт видобутків копалин і мінералів з 1970 року і дати повну підтримку американ-

(Продовження на ст. 6)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

На першому мистецькому пополудні в УІА

Ця дуже цікава імпреза, однак з незвичайно спізненим початком і ще з незвичайнішим спізненим прибуттям гостей (на другу половину програми), була однією з низки перших мистецьких пополуднів т. зв. „Концертової серії українських композиторів" в Українському Інституті Америки в Ню Йорку. Треба дивуватися, що мимо доброї реклями було обмаль публіки напочатку. Добре, що хоч у другій половині програми заля була цілком виповнена. Проте належить сказати, що таке поступовання не можна ніяк вважати доброю прикметою культурної публіки, хіба що покладемо це на карб передсвяткової лихоманки.

Цей пополудень, присвячений українській вертепній різдвяній традиції і оперовій творчості, складався з двох частин: „Вертепу" і Лисенкової перлини, одноактової опери „Ноктюрн". Компіляція, чи уклад „Вертепу і постановка опери були в руках оперового співака, баса, Андрія Добрянського. Музичною частиною завідував пияніст Тома Гриньків, при співучасті скрипальки Галі Стрілець.

„Вертеп", як рід різдвяної гри чи вистави, що започатковується на Україні наприкінці XVI століття, був тут у виконанні ляльок із говореним еклектичним текстом із різних посібників та мішаного хору, де хор мав бути чинником кращого сприймання і розуміння цього різдвяного лицедійства. І саме найефектовнішим компонентом цієї вистави виявився цей хор, виконуючи деякі старі вертепні пісні, як „Пінію врем'я", „Слава буди" чи „Нова радость стала", що перекликається із такою ж відомою колядою. Хоч басів майже не було чути (Добрянський мусів клопотатись ляльководством), проте хор, маючи таких „хористів", як З. Дерлиця, Л. Маґун-Гурин, Е. Іваґко та інші, зробив гарне враження — спів був чистий і голоси дійсно звучали добре.

Будка в формі фронту церкви з дводільною сценою була місцем, де відігравалась вистава. Тоді, як на сцені пересувались ляльки, позаду на екрані, що був на стіні, появлялись прозірки зі світлинами найших старих ікон. На горішній сцені бачив глядач постаті ляльок-праведників; трьох царів, янголів, Рахилі й інших, а на долішній сцені побували постаті грішні, як Ірод, що говорив по-російськи, смерть, чорт тощо. Все це, беручи тільки з технічного боку, було таки досить складне діло і не було так легко провести його гладко. А що Добрянський не мав помічників і сам мусів все виконувати, то — ясно не все воно могло вийти так, як треба було. На другий раз треба буде цьому зарадити завчасу. Однак сам задум можна оцінювати за позитивний крок.

Досить великого розміру ляльки, що їх виконала Ільона Сочинська-Шиприкевич, що нагадувала дечим постаті Нарбута, були бездоганні. Про строї подбала Стефа Добрянська.

По перерві і перекусці ми були учасниками виведення знаменитої Лисенкової одноактівки „Ноктюрн" (лібретто Л. Старицької-Черняхівської). Цікаво, що цю оперу особливо цінив великий Людкевич. Як музика, так і спів залишили по собі приємне враження. Може забагато було виконавчиньсопранів, — де ж то поділись наші меццо-сопрани і альти? — Це спричиняло деяку голосову монотонію, зате ці сопранові голоси звучали переконливо. І як Зірка Дерлиця, так і Ляриса Маґун-Гурин, а дальше Марта Кульчицька-Андріюк та Катерина Едмондс, ну і вкінці сам А. Добрянський, творили добре зіспіваний ансамбль при фортепіяновому супроводі Т. Гринькова та скрипкової гри Г. Стрілець.

Блискучо випав кінцевий бадьорий спів за сценою Е. Іванка. Не можна не згадати помітного акторського відтворення неспівочої ролі покоївки Стефою Назаркевич, короткого фортепіянового сольо Марічки Сохан і легкого танцювального полету учениці Роми Прийми-Богачевської балерини Роксоляни Баб'юк-Крамарчук.

По рясних і тривалих оплесках, задоволених слухачів і всіх учасників очікувала ще кава, солодке і жвава виміна думок, цим разом — не політична.

Теодор Терен-Юськів

Омелян Плешкевич

ПРЕСА — НАЙБІЛЬШ СТИМУЛЮЮЧИЙ ЗАСІБ

Історія на численних прикладах вказує нам на те, що потуга поодиноких держав-імперій спиралася на економіці. Найкращим потвердженням цього є Друга світова війна, на згарищах якої дві переможені держави — Німеччина і Японія стають господарськими потугами. Їхня сила виросла не тільки завдяки специфічному укладові політичних сил, але головне джерело їх сили в працьовитості тих народів і в їх добрій розумній економіці.

Наші скитальці, які знайшлися в різних країнах поселення, дали многократні докази працьовитости, а їхні капітали, спершу розсіяні-опісля зосереджувані в кооперації, могли запевнити існування церков, культури і науки. Кооперація стала одною із головних підстав суспільно-організаційної сили української спільноти, стала невід'ємною органічною частиною громадського життя.

Але чи ідея та необхідність кооперації заходить у всі закутки українського поселення, чи засягає і молодше покоління? До цього в тому напрямку потрібна постійна усвідомлююча праця, до цього потрібний добрий кооперативний журнал.

Журнал повинен бути нашою візитівкою, дзеркалом, яке відбиває нашу діяльність. Журнал повинен бути теж і трибуною, з якої можемо „промовляти" в справах кооперативних малих і великих, простих і проблематичних, — журнал — це врешті засіб за посередництвом якого можемо дійти до найширших кіл членів і не-членів, зі сторінок якого повинен бути поширюваний господарський спосіб думання. Цього вимагає наша доба, це імператив нашого дня, не тільки тому, що живемо в країнах де все життя спирається на економічних основах, але й тому (як це вже самі переконуємося), що ніяка дія не буде розвиватися без матеріяльної бази.

Отже, завданням — метою кооперативного журналу повинно бути оце вміння зацікавлювати українську громадськість, особливо молодь господарсько-економічною проблематикою, показувати на всі користі і полегші які дає кооперація.

Тут насувається потреба докладніше устійнити — що писати і хто має видавати цей журнал.

Дозволю собі спершу проаналізувати питання — що писати, бо воно в'яжеться з вищенаписаним — з метою. Без сумніву журнал мусить узгляднювати всі країни поселення, із їхніми проблемами, з їх специфікою. Отже, коли економічні проблеми, то і в Америці, і в Австралії, в Арґентині, і в Европі. Не зважаючи на відмінності поодиноких країн, вони зводяться до спільного знаменника в таких справах, як: огляд і аналіза ринку, монетарна політика, коньюнктура і інфляція, відсоткові стопи і т. п.

Окремою ділянкою до опрацювання повинно бути життя і розвиток кооператив, джерела їх сили і слабості, причини пожвавлення і занепаду, обговорювання фінансової політики, корисні і цікаві ініціятиви поодиноких крайових Рад, особливо в справі приєднування нових членів.

Реасумуючи вище подані суґестії відносно питання, що писати, виразно виділяються три головні групи питань: 1) економічні процеси в країнах поселення; 2) життя українських громад; 3) загальногромадські і господарські справи. Тут місце на статті аналітичні, проблематичні, наприклад конечність організування українських господарських установ і підприємств, фінансові аспекти промислу, доходи і податки, статті придатні для власників торговельних і промислових підприємств, для збільшення їх активности, історія і хроніка українського економічно-господарського життя.

Так уставлені проблеми — в таких групах — насувають відповідь на питання хто має писати, очевидно знавці цих справ, спеціялісти. Виникає потреба, щоб кожна ділянка мала свого референта (редактора), який знає свій відтинок і евентуально засягав би поради у спеціялістів в тій ділянці. Він — референт підбирав би теми, питання до опрацювань.

Не буду затримуватися довше над функцією головного редактора, який так, як і в інших журналах, повинен бути душею журналу, координатором праці всіх ділянок і бути відповідальним за цілість праці. В моєму розумінні — поодинокі референти творили б редакційну колеґію.

Не байдужою справою є оформлення журналу, його розповсюдження та фінансові справи: приходи-пренумерати, оголошення тощо, розходи-кошти продукції.

Приступаю до третього питання — як писати. Найпростіша відповідь: цікаво. Журнал повинен бути цікавий і пожиточний, відомості актуальні, не перестарілі. Журнал мусить виходити на час, наголос в ньому треба було б класти на справи біжучі, до минулого сягати за позитивними прикладами, як: праця із заанґажуванням, праця якісно добра, про гарні традиції української кооперації. З огляду на трудноці, мабуть, найкраще було б задержатись на квартальнім випуску.

Справа мови трудна і не така проста до розв'язки. Журнал призначений українському членству, але нині не всі українці володіють українською мовою. Тому, що нам важливо дійти з „кооперативним словом" у найдальші закутки українського поселення, то вживання мови даної країни поруч української, є конечністю, особливо якщо йдеться про молодь.

Заки западе остаточне рішення у справі видавання журналу піддаю думки і пропозиції до обміркування.

Умови одержання пенсій від уряду Західньої Німеччини

1. Пенсії можуть одержати лише особи, які під час війни працювали у теперішній Західній Німеччині, а тепер живуть в Америці.

2. Пенсії виплачуються для чоловіків у віці від 65 року життя, для жінок — від 62-го року.

3. Жінки можуть одержати пенсію з Німеччини лише тоді, коли платили вкладки соціяльного забезпечення у ЗСА.

4. Люди, які працювали у Західній Німеччині, а тепер визнані за цілковитих інвалідів, мають право на німецькі інвалідні пенсії без різниці, де почалася інвалідність даної особи.

5. Пенсії виплачуватимуться на підставі умов

(Продовження на ст. 4)

Проф. д-р Василь Луців

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА ТА ОСВІТИ

I

Смерчем пролітали століття, ба, тисячоліття нашої історії. У вогняних політтях азійських і европейських нашествій народ міцнів, гартувався і перетоплювався у націю. Геополітичне розміщення України на грані двох світів неоднократ заставляло нас, на попелищах та руїнах, будувати нове, державне життя.

Історія не щадила нам ударів. Гартувала нас у вогні пожеж та руїн. Вимагала від нас мільйонних жертв, та ми не здавалися. Мов фенікс на попелищі — племена наші, опісля народ, а там уже й нація ставили чоло всім ворогам, відроджуючися до нового державного життя. Наша історія писана кров'ю найкращих синів української землі губилася в анналах історії. Ми й досі не знаємо достовірно наших первопочатків. Разом із ворожими наїздами на Україну попеліли не тільки наші садиби але й інші, культурні надбання а в тому і писані хроніки. Те, що збереглося у чужих — неясне, поплутане, а то і сфальшоване.

Так, як український народ ніколи не зрікався своєї державности так же й не вирікався своєї історії, яку або присвоювали або викпивали заздрісні сусіди. Та ми твердо знаємо, що ми автохтони, живемо на нашій рідній землі від палеоліту по наші дні. Хоча плетиво історії тут і там прорване ми докладемо всіх зусиль і докажемо світові, що скитська і антська — влади в Україні наші, нашого народу. Докажемо, що оті залишки трипільської чи скитської культури — це наше добро. Майно наших прапредків...

Ми вчилися, але й учили інших. Першою школою народу було тверде, невмолиме життя „на розпутті велилюднім" на чорному шляху азійських бурунів. Школа життя навчила нас вирощувати хліб та боронити чорноземну скибу. Ми хлібороби одвіку і одвіку лицарі — оборонці української земллці. У довгі зимові вечори хлібороб не міг сидіти, склавши руки. Жінота пряла, ткала, вишивала, а чоловіки кували зброю і речі домашнього вжитку чи то з глини чи з кости, з дерева чи з металю, оздоблюючи все це стилізованими мотивами довкільної природи. Отак на протязі тисячоліть зродилася і виникла українська вишивка, будова, малюнок, різьба тощо...

Наступною школою був у нас батьківський дім — сім'я, — рід. Саме тут була кузня першого виховання й навчання мови, хвали Богу, батькам і старшим роду. Тут учили хліборобської праці. Юнак чи юнка вміли обходитися з плугом і зі серпом. Із ціпом і кужелем...

Третьою школою була громада, а опісля церква і школа. громада вчила єдности, любови до рідної землі та рідних звичаїв й обичаїв. Тут учили, що й життя не жаль віддати за рідний край і нарід. Церква й була першою дійсною школою. Тут учили грамоти, церковних обрядів і служіння Богові, пошани рідній церкві й духовенству та рідному народові і його владі. І вкінці рідна школа...

Смерчем пролітали століття, а то і тисячоліття нашої історії і так же, золотою ниткою протягом усієї історії тягнеться й історія виховання і навчання; немов із засвітів із мрячної далі минулого аж до наших днів ота нитка науки й знання нашого народу. Освіта й знання, українське шкільництво, то спалахували яркими вогнями, то погасали на довгі-довгі роки. Хіба в жадного народу не було такого ворожого гніту й намагання погасити в народі освіту. Хіба жадна нація в світі не вела такої боротьби за рідну школу як ми...

Освіта, наука та школа були вже в древнім Китаї. Саме з тих часів (3,369 р. до Христа) збереглася „Книга про переміни" — де була мова про основні елементи — воду, вогонь, дерево, металь і землю. Вони знали аритметику, геометрію, астрономію та фізику. Вони теж передали людству папір, стрільний порох і компас.

Чимало знань взяли ми від індійців — особливо медицину, природознавство, мінералогію, математику та мітологію. — Знання індійців-браманів переняли та доповнили араби і ті знання — особливо математику занесли в Европу.

Єгиптяни добре знали медицину — досконало лічили, і бальсамували покійників, не чужі їм були астрономія, математика та архітектура — завершена досконалими будівлями та пірамідами. Саме хемія допомагала їм у бальсамуванні тих, хто відійшов у засвіти. Гієрогліфи підтверджують про їхнє знання геометрії.

Наші прапредки скити (так нас звали старинні історики) теж мали розвинені науки й глибоке знання. Саме вони були одними з перших християн на землях України. Вони мали вже письмо. У них розвинулося чудове мистецтво. Знали математику. У них процвітало хліборобство і духова культура. Їхнє воєнне ремесло подивом наповняло ввесь тогочасний світ...

Халдейські народи Середньої Азії, особливо ті з долини ріки Євфрату і Тигру — асирійці та вавилонці. Вони знали математику, астрономію тощо. Це вони поділили коло на 360 частин, а небозвід на — 12, що у висліді дає 12 годин дня і 12 — ночі.

Еллада — антична Греція — з її двома виховними системами — спартанською та атенською — теж внесли для людства чималі цінності. Перша система — це військово-фізичне виховання. Уже від семи літ брали хлопців від батьків і в трудах та невигодах суворого військового життя привчали до життєвих труднощів та воєнних невигод. Навчання у школах-агелах тривало до вісімнадцять літ під наглядом педагогів-педономів. Атенська виховна система була відмінна. До семи літ діти були при батьках, а там хлопці йшли до школи, а дівчата вчилися вдома. Школи були платні. Тут учили читання, писання, аритметики, а в музичних школах — співу та гри на інструментах та деклямації. В школі змагунів-палестрі навчали бігів, стрибків, метів — диском та списом, плавання і боротьби. Вкінці навчано теж мілітарне мистецтво.

У древньому Римі існували приватні — граматичні та реторичні школи. У перших — було дарове навчання. Учили там читати, писати та трохи аритметики. У граматичних школах учили граматику, греку, латину, реторику та дещо з історії та літератури. При кінці римської імперії вчили реторику, філософію, право, греку, математику та музику. Грецькі та римські школи формували свої системи підо впливом тогочасних філософів — Сократа, Платона, Аристотеля, Демокрита, Марка Фабія, Квінтіліона, Ціцерона, Люкреція, Сенеки, Плютарха та інших.

(Продовження буде)

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1981 РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
13 Філь Іван М. мол.
27 Олесницький Євгенія
54 Микитей Андрій Д.
63 Качурак Натан Е.; Марцинек Джансон; Бейлій Андрій Е., Юрій К., Риян М.; Джек Риян Н.
70 Іваник Алізія
78 Карканиця Салена Й.; Кліни Ема Л.
83 Макола Дарія М., Стефан Н.
104 Бішоп Брад А.
106 Іванюк Микола М.
115 Блууд Джонатан Т.
116 Грубеж Роберт Г.
153 Послушний Андрій Б.
154 Буката Аманда Б.; Гасапс Микола
170 Чарченко Роман
171 Бервіцький Наталка О.; Магнусон Ерік Т.; Тінсон Василь
180 Круукстон Елізабета А.
200 Пригода Іван Й., Михайло П.
216 Захарчук Юстіс Т.
219 Папсон Іван Т.
224 Ерча Данеля М.; Касараба Наталка; Кецик Микола; Скрабут Олександер М., Еверард М.
237 Ґуудінг Лавренс Д., Кімберлі А.; Ґрассано Кендра Л.; Панко Михайло І.
247 Апостоліко Лавра Б.
271 Грічко Брандон, Бургундія; Ріопко Амія А.
279 Фріман Ноель О.
282 Дуда Петро Дж.
283 Троцюк Данило С.
305 Поступак Таммі М., Тімотій І.
320 Олексюк Микола Б.
330 Суховій Катерина, Христина.
345 Хоревич Олександер.
347 Мотрюк Дарія Н.; Сафанов Ральф; Зеллерс Діяна; Зупер Олександер мол.
349 Габер Джантін Р.; Крайник Орест М.
362 Меола Амія Л.
379 Магурно Джіна М.
414 Форд Сандра Л.
423 Балух Андрій С.
430 Калита Марко Т.; Кизима Андрея О.
445 Балута Данило; Банера Темотій, Бибель Марія 2; Демчишак Зірка; Дем'янчук Аркадій; Денека Орест Дмитровський Богдан; Дмитришин Ліда; Дребот Ангелина, Синтія; Гавалешка Наталка, Адріян; Гальма Аллісон Д.; Гарагук Маруся; Гладкий Ірина, Зенон: Гудима Лариса, Зенко; Гузій Маріянна; Іванчук Ільян; Ільків Богдан, Ірина, Томас; Іскат Лідія; Каліцінська Христина; Кінасевич Богданна; Кіташ Леся, Марія; Коновальчук Андрій, Лариса, Норман; Костечка Настуся, Оля; Кравчук Павло; Крук Борис, Юрій; Кучер Роберт; Кульбаба Стефан; Курієвич Роман, Зенко; Лагам Карльос; Лепкий Юрій; Май Роман; Матвічина Даруся; Мачалюк Йосип; Мельник Тарас; Носик Володимир; Петрик Михайло, Роман; Польна Оксана; Пиклик Юлія; Пухір Леся; Рогатинський Степан; Рудник Маруся; Самець Ірена; Сарай Маркіян; Симчич Петро; Журавський Андрій; Зенчук Діяна; Зубач Лариса; Терепа Михайло; Трач Боян; Шулакевич Маркіян, Ждан; Шарабурак Юрій; Хоптяна Адріяна; Хлиста Леся; Федович Ліза; Фога Ірка; Чаик Ірена
452 Пасторет Сандра М.; Печик Розалина Р.
458 Пудло Стефан М.
464 Возний Мелісса Д.
469 Дяк Лара, Тетяна
490 Гратан Тетяна; Мурай Василь Г.
497 Гненій Лука П.
502 Вережак Павло Д.
503 Стеман Бенардус, Бернадета, Христофер А., Теофіль Б.

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
20 Качан Христина Л., Марко А.
22 Маштал Сусанна М.
38 Дуревицький Террі Л.
62 Гріін Маріянна
63 Урсяк Давид А.
102 Демчук Михайло
106 Богач Марта
120 Касп Марко А.
163 Послушний Орест М.
221 Раховський Сільвія
282 Доріс Ліза А.
284 Стефанович Люба 2, Степан, Юрій І.
320 Нішук Зірка О.
325 Смейка Леся
331 Романяк Робін А.
353 Роєр Марія Л., Карен Е.
378 Зенюк Йосиф П.
389 Михайлюк Марта Н.
399 Кузик Роман М.
439 Буба Маруся С.
455 Рицар Зеновій
461 Когут Катерина М.
486 Кар Людмила, Ірена

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
12 Гулич Наталка І.
46 Флук Стася Л., Степан К. мол.; Блак Дуглас Дж., Єсіка Е.
51 Старух Ждан С.
130 Кобрин Андріян І.
131 Яремчук Євген, Констанца
375 Фтомин Соня

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:
292 Петрович Василь М., Данеля Л., Захарій Я., Михайло Н., Григорій, Сараг М., Трой Дж.
407 Харандюк Михайло Ґ.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ

Відд.:
5 Коваль Іван
121 Пухир Тадеуш І.
131 Завадович Рослана М.
146 Дудун Михайло М., Данна, Данило
174 Баган Андрій Б. 2, Христина А. 2, Марія П. 2.; Тарнавський Павло Я.
240 Демчук Петро М.
307 Бачинський Володимир; Кондратюк Рената А.
397 Чучман Григорій
401 Калата Андрій
414 Гузар Андрея П., Дженіфер А.
434 Кусєвич Дан І., Трасія
458 Дикий Іван

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
47 Флук Стасій, Степан; Блак Дуглас, Єсіка
101 Гулич Наталка
211 Кобрин Адріян
233 Старух Ждан
395 Яремчук Констанца, Євген
479 Фтомин Соня

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ

Відд.:
56 Гарасюк Сусанна М.
78 Вукста Павло Ф.; Карканіка Кирило
378 Зеник Йосиф П.
395 Лісович Тереза Л.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
5 Біскуп Варвара Ч.
28 Заблоцький Євген, Зенон
62 Ґрін Маріянна
63 Бельський Данеля Л. 2, Натан 2; Урсяк Давид А.
83 Здоров Стефан, Володимир
102 Демчук Михайло
106 Богач Марта І.
120 Касп Марко А.; Лоско Данило, Карля М.
200 Чарній Іванна, Нанетта, Стефанія
221 Рибак Богдан, Володимир; Раховський Сільвія С.
233 Монтіку Христина; Чунук Іван
240 Демчук Степан; Ґриневицький Аліза, Іван М.; Фільтес Трасі М. Таммі М., Линн М.
284 Стефанович Юрій 2., Степан 2, Люба 2
287 Ласпонара Джеймс М.
320 Винницький Тетяна А., Ніщук Зірка
325 Смейка Леся
379 Марківська Анна
383 Серафін Станлій А., Річард А., Буката Роберт Т.
486 Цар Ірена, Людмила
490 Монетті Джіна М.
498 Кріпс Юліянна А., Стефанія М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Соловський Михайло
8 Сакафаровський Ліляна
13 Спіяк Ерік Я.
25 Бачинський Оксана
39 Флесок Катерина А.; Протас Володимир В.
57 Поповський Михайло С.
59 Сербин Ґеньо
83 Навроцький Михайло
88 Савицька Стефанія
107 Ваншула Людмила Т.
125 Чорнобіль Томас А.
130 Прятка Андрій, Богдан
131 Боднар Уляна Р.
150 Кіннас Томас Р.
161 Шелегеда Михайло Т.
173 Цибак Галина Я., Роман
194 Кондрат Катерина М.
204 Ямка Михайло
214 Турянський Роман
216 Богачевський Юрій
220 Пітула Христина Д.
226 Коритко Зеня Х.
234 Чомко Галина
265 ДіСарро Марія А.
270 Загилькевич Марія
283 Гладун Маріянна
325 Копець Михайло; Тулмін-Роте Ерік мол.
330 Букай Михайло С.; Спурза Кім М.
331 Бранко Христина
337 Корж Ірена М., Юрій Р.
345 Каркоць Ольга
350 Лема Марія О.
370 Домбровський Катерина
375 Рудавський Василь
432 Цимбалюк Богдан
439 Шіпош Орест; Барицький Мирон
451 Вирсімага Кеван М.
455 Старостяк Роман Г.
464 Сальмерс Андрій
471 Бачинський Андрій; Парфенюк Тарас
484 Холявка Христина; Фалінський Мирон М.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
22 Шемчук Михайлина; Мештал Сусанна М.
38 Дурвецька Тереза Л.
39 Флесок Катерина А.
40 Лупічук Андрей Г.
59 Броцкерт Олександер, Ірена, Віра
63 Гутрі Марія Е.
114 Веннерберг Томас
119 Сійлій Памеля
120 Слюзинський Ольга
155 Пелеґріно Катерина
161 Цибак Джойсі А., Іванна М.
170 Микитюк Соня М.
200 Васло Томас
230 Сімпсон Катерина А.; Доміць Джеймс Г.; Яслик Річард А.
235 Бобак Нансі Л.
237 Курман Марселля А.
243 Куць Роман
282 Боріс Ліза А.
292 Дуткевич Віра А.
320 Чей Надя М.; Ратич Павло
325 Гурман Катерина, Марія А.; Чупа Василь мол.
330 Тумський Михайло Й.
331 Романик Робін А.
336 Шемечко Ірена
362 Осер Андрій Г., Давид І.
372 Геча Оксана М.
379 Марковська Марія, Софія, Стефанія
385 Муча Володимир Й., Петро
399 Кузик Роман М.
434 Ленко Богдан, Ігор, Олеся; Панків Мирослава А., Надія К.
461 Когут Катерина Н.
465 Кузьма Даніїля, Марія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
5 Галатин Петро, Михайло, Леся; Івасько Христина
13 Шевчук Петро, Діяна М.
32 Бояцюк Вероніка І.; Дикан Алекс; Габіняк Марія; Лебідь Едвард; Міхалюк Іван М., Володимир М.; Подусленко Зіна, Микола мол.; Сенков Йосип Е., Руссель С.; Сінгер Річард І.; Танзак Іван, Розаліна, Стефан; Фігверо Маріо мол.
51 Більо Стефан Р.; Боріс Кароль А., Роберт А.; Прокіп Ігор; Кочман Світлана Г.; Долинка Франк; Дукупс Роксана; Павчак Філіп Д.; Шашкевич Володимир М.
54 Юкаш Петро А.; Іскат Тамара
70 Олсен Ліза М.
76 Шегедин Аскольд, Роксоляна; Гнатів Олена; Міськів Христина
93 Децик Лідія; Волянський Гельда
106 Макарук Ігор; Косач Марія, Христина
114 Бакун Гелена; Бусель Лідія; Василів Наталка; Лалик Іван; Любезний Ліля М.; Христя Віктор; Сущик Ольга; Троян Богдан
131 Дмитренко Ольга; Камінський Олександер; Семчук Джанет, Люсі
136 Семчишин Христина Д.
151 Шанкій Анна Л.; Гойсак Давид Й.; Лаба Іван Ф.; Сокальський Лінда М.; Ґлорія Р.; Фариняк Марко Д.; Чорній Михайло, Роберт
157 Дзіюк Богдан, Ірена, Мирослава; Козак Христина Р.; Тхорик Єва М.; Марія, Стефанія
175 Ніньовський Зірка
194 Задорецький Галя С., Катерина, Петро; Кулинич Лариса Г.; Кулинич Адріяна М.; Михайлюк Ольга; Бойців Роман Г.
223 Іванс Іванна; Микулин Барбара, Варвара
277 Вінярський Богдан, Євген; Гриньків Іван; Зелез Ґеня, Петро; Кулик Ґеральд, Роман, Христина; Маричук Гелена А., Петро; Піґан Стефан; Шарабурак Богдан, Роман; Якимів Надія Ю.
278 Андрацький Лавренс; Сіроцький Стефан
402 Тенюх Анна, Петро; Козичка Іван О., Петро О.; Ігнаг Роман; Сидоренко Василь, Галина
458 Пірі Павліна Д.

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
5 Малан Анна
12 Мойсічезук Євгенія, Ігнаціо
16 Смолій Іван
25 Звадюк Олег; Костів Константин
30 О'Нейль Таня
32 Сапіга Антоніна
34 Блонарович Роман
42 Бартко Степан; Ковальчик Михайло
45 Куць Гелена; Яворський Анна
51 Євусяк Василь; Воробець Михайло; Дрозд Марійка, Тарас; Юркевич Марія; Смишнюк Юрій В.
55 Ільчитин Марія
56 Гарасюк Сусанна М.
57 Кухар Роман
63 Марцинік Камілля М.
78 Вукста Павло Ф.; Клііні Гелена; Карканиця Кирило; Клин Рафаел Л.
106 Люб'янецька Євгенія; Захаревич Роман; Олійник Роман; Чичула Андрій В.
107 Ванчула Людмила Т.
125 Блак Темотій І., Христофор І.
131 Гриневич Уляна, Орест; Боднар Уляна; Ольховий Микола
136 Верещак Ярослав, Христина; Бабик Стефан; Максимів Петро; Ольховий Орест; Шалева Іван М.
153 Музика Катерина; Розок Стефан; Савчин Тарас В.
154 Яремко Анна
156 Матишак Стефан М.
157 Бздел Антоній; Гнатів Ярослав; Зедзян Христина; Кавка Роман; Колодій Ольга С., Маріо; Чурма Віктор О.
161 Добош Меланія; Гакавчин Роза; Мельник Вероніка, Михайло
162 Рак Кароля Ф.
171 Магнусон Нансі Ф.
172 Брунка Микола
182 Гула Люся
194 Вербицький Леон, Ірена; Мисько Богдан
216 Масюк Юрій; Ганущак Дарія; Німилович Надія
220 Михайлишин Омеліяна
237 Ґрассано Марія А.
245 Нафткович Іван
260 Мацюк Тереза М.
266 Мельник Михайло, Ірена; Вітковський Петро
267 Риян Річард Т.
268 Костишак Анна
269 Баштевич Андрій; Великанич Володимир; Демчук Іван; Ґербеґій Христина М. (Фуга); Іванців Ольга; Цибак Галина; Козій Стефанія; Фуга Павло
271 Кремель Гелена; Магура Тимотій С.; Пфафф Сусанна Ґ.
276 Коваль Евгенія
293 Швайкун Квітослава Д. Зоряна, Орест Т.; Юречко Михайло
305 Довній Йосиф Старший
316 Макашів Антоній; Турянський Марія І.
332 Мазепа Михайло
337 Улянович Марія А.
339 Бобак Олег
341 Слобода Марія
347 Сінченко Володимир; Карпенко Микола
352 Василик Ольга 2.
361 Чума — Добрянський Наталка; Шуган Рома; Заверюха Ірена, Дмитро; Яремчук Володимир
367 Манківський Карло
374 Хром'як Дмитро
372 Літовінський Бронислава
375 Тарнавський Анна; Данковський Йосип
378 Зенюк Йосиф П.
379 Пігітт Варвара І.; Федурчак Аделя
382 Хабін Микола
395 Лісович Тереза
397 Калуш Дмитро
399 Вакарик Іван
414 Загрійчук Іван
423 Балух Анна М.
430 Павлюк Неоніля, Борис; Ковальчин Дарія; Кушнір Дарія
434 Келебей Ярема; Солтис Лідія
451 Нечай Марія
452 Пішік Дебра С., Тереза І.
469 Кузьма Іван
472 Заяць Роман Т.; Радловський Олексій
474 Треба Анатолій
489 Лазорчик Роберт
490 Меср Стефанія Ш., Діяна Л.; Чорномаз Давид
497 Наконечний Михайло

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
20 Качан Андрій, Лідія А.
76 Ланчук Ірена
90 Бобійок Еміль •
102 Бобечко Стефан 2. •
103 Левченко Олена
106 Бонач Ірена
114 Ступа Василь •
153 Рожок Стефан •
155 Космина Доротій
161 Курч Стефан •
176 Мойсеєнко Анна І., Володимир мол. •
192 Нарушевич Євген, отець •
220 Пірко Стефан
234 Коритко Іван •
260 Мацюк Богдан •; Курінний Марія
267 Риян Річард •
269 Копка Олександра; Зазуля Данута; Кріль Доротя А.
277 Цюпка Марія 2.
287 Стефанс Іванна
325 Смейка Леся
378 Зенюк Василь мол.•
389 Михайлюк Ілько 2 •, Катерина 2, Оксана, Ольга М. Маріянна А.
432 Хом'як Марія
440 Пилип'як Дарія І.
450 Навроцький Христина М.
455 Галичин Стефанія
457 В'язівський Володимир
486 Кар Наталка
487 Ілієвський Тетяна
503 Славутич Яр

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
12 Гулич Євгенія В.
40 Марціновський Михайло •
45 Копанайко Богдан І. •
46 Хром'як Доменіка М., Марія
106 Олексюк Павло Г. •
130 Кобрин Олександер 3. •, Андрій Б. •, Катерина
131 Яремчук Василь, Йосефа
182 Пахолок Олеся А. 2, отець Марон •
194 Ґонзалець Люба М.; Ґорелик Сусанна О.; Левицький Стелла; Савчук Богдан, Надія, Дана
301 Мороко Артур
430 Рад Стефан
474 Товпач Левко •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:
53 Гентош Володимир
58 Гербовий Богдан •
147 Левицький Ярослав
204 Коковський Микола
287 Стрижалківська Маргарита
292 Марилів Леся К.
402 Романюк Люба
457 В'язівський Володимир
474 Товпач Левко Г.
495 Буячок Катерина
503 Снігурович Мелетій •, Ірена М.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
1 Ґрейбіл Ґейлі
20 Березовська Ірена Ґ., Євген •, Катерина; Гординська Наталка, Мічислав •
57 Кендсерський Юрко •
121 Мейн Ґлен Т. •
127 Ґелецький Матрона
146 Дудун Данило Т. •, Михайло •
150 Дяків Василь •, Марія
170 Гаратон Софія
174 Баган Зенон, Марія
240 Цішкевич Володимир Ю. • Троч Павло М. •
290 Мацюрак Іванна
293 Крохмальний Стефан; Макух отець Василь; Пилип Бронислав
307 Бачинський Володимир
342 Зазморський Рендій •, Ґарі •
401 Балан Ярослав •; Копій Богдан •; Баранич Євгенія
419 Федушак Віра Е.
421 Венарчук Лінда
460 Миник Дмитро
465 Регуш Ольга; Ганчук Богдан •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ (ПЛАТЯТЬ ФОНДИ)

Відд.:
5 Галатин Леся, Михайло •, Петро •; Івашко Христина
13 Шевчук Діяна М., Петро •
32 Боярчук Вероніка І.; Галиняк Марія; Дикан Олексія; Михалюк Володимир •, Іван •; Лебідь Едвард •; Подусленко Зіна, Микола мол. •; Сенків Русиль •, Йосиф •, Сінгер Річард •; Танчак Іван •, Розалінда, Стефан •; Фіґеруа Маріо мол. •
51 Шашкевич Володимир •; Дукупс Роксана; Кочман Світлана; Прокіп Ігор •; Більо Стефан Р. •; Борис Карол А., Роберт А. •; Долинка Франк •; Павчак Филип Д. •
54 Юкаш Петро А. •; Іскат Тамара
70 Олсен Ліза М.
76 Гнатів Олена; Миськів Христина; Шегедин Аскольд •, Роксоляна
93 Децик Лідія; Волянська Гельга
106 Макарук Ігор •; Косач Марія, Христина
114 Бакун Гелена; Бузель Лідія Василів Наталка; Христя Віктор •; Лялик Іванна, Любезний Ліля М.; Сущик Ольга; Троян Богдан •
131 Дмитренко Ольга; Камінський Олександер •; Семчук Джанет, Люся В.
136 Семчишин Христина Д.
151 Сокальський Ґлорія, Лінда; Чанкій Анна; Лаба Іван Ф. •; Чорній Михайло •, Роберт •; Гойсяк Давид •; Фариняк Марко •
157 Дзюк Богдан •, Ірена, Мирослава; Козак Христина Р.; Тхорик Марія, Єва, Стефанія
175 Ніньовський Зірка
194 Задорецький Петро •, Катерина Е., Галя С.; Бойців Роман •; Кулинич Андріяна, Лариса; Михайлюк Ольга
223 Микулин Марко •, Варвара; Іванс Іванна
277 Гриньків Іван •; Якимів Надія; Вінярський Богдан •, Євген •; Зелез Ґеня, Петро •; Кулик Ґеральд •, Роман •, Христина; Маричук Гелена, Христина, Петро •; Піґан Стефан •; Шарабурак Богдан •, Роман •
278 Сіроцький Стефан • Андрацький Лавренс •
402 Ігнаш Роман •; Кожушко Іван •, Петро •; Сидоренко Василь •, Галина; Тенюх Анна, Петро •
458 Пірій Павля

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
5 Кривен Юлія
6 Мороз Стефанія
7 Тіма Іван 2.
22 Ґеник Томас мол. 2 •
32 Кунирка Іван
37 Манила Катерина
42 Каролінко Анна
45 Галамага Петро д-р •
57 Кухар Михайло 2
63 Вілсонкрофт Франциска 2
75 Жданкевич Олексій
83 Москалик Анна 2
94 Казимірів Михайло; Липовий Стефан
113 Шпрок Розалія
127 Тучапський Юлія
130 Вроблевський Михайло
143 Кольба Франциска
147 Сенкович Чарлс •; Луш Марія 2.
152 Муляр Леон
153 Клодницький Анна; Куцій Марія; Мельник Володимир
155 Масник Михайло •
158 Шаркий Іван
161 Сонич Іван •
168 Даритичев Степан 2. •
171 Бандровська Катерина
180 Сивик Микола •
191 Бойко Микола •
194 Чепурківський Микола
200 Свіртнянський Іван 2.
205 Мороз Стефанія
219 Комаринський Володимир д-р
221 Склепінська Анна; Дацюк Стефан; Токаревич Михайло, Шміґельська Павліна
223 Друган Анна
231 Нечипор Анастасія
240 Канонець Урсуля; Крутиголова Анна
259 Ментус Анна
264 Джула Михайло °
277 Бандера Осип
292 Дунаєвський Володимир •
296 Чайковський Микола
308 Зіомбра Анна
313 Копільчак Катерина
316 Кравець Іван
327 Зарицький Гіларій
331 Паранич Анна
343 Пучер Анна
346 Топорович Йосиф
361 Борак Василь 2.
364 Ціох Роман
379 Барабаш Дмитро; Каламай Вільгельм, Кукурба Іван 2.
399 Кашуба Володимир 2
439 Когут Василь •
457 Віязівський Володимир
476 Маріяк Павло
477 Айссед Йосиф
481 Куйбіда Володимир •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЬШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
5 Савчук Богдан, Дана, Надія; Ґорелик Сусанна; Ґонзалець Люба; Левицький Стелла
32 Рад Стефан
47 Хром'як Доменіка, Марія
83 Копанайко Богдан •
101 Гулич Євгенія В.; Товпач Левко • Г.
171 Марціновський Михайло •
211 Кобрин Андрій •, Катерина, Олександер •
221 Олексюк Павло
238 Пахолок Олеся 2, отець Мирон •
316 Лещишин Марія С.
379 Мороко Артур; Голик Марія; Кіначук Елза; Яцина Емілія
395 Яремчук Василь, Йосифа.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
56 Гарасюк Елизабета
63 Урсяк Анна; Бєльська Шеррі Л.
76 Лашук Ірена
83 Здоров Софія; Ліі Анна
85 Панко Гарріст 2.
90 Бобійок Еміль •
94 Хрін Марія
102 Бобечко Стефан 2 •
103 Левченко Олена
106 Богач Ірена
146 Дудун Тарас, Надія
153 Дроняк Євген; Розок Стефан; Кідд Юрій У. •
161 Курч Степан •
182 Макаренко Павло •
192 Нарушевич отець Євген
216 Андерман Єлисавета
217 Ґалас Тед
234 Коритко Іван •
260 Курінний Марія; Мацюк Богдан
267 Риян Річард Т. •
277 Забитовський Іван •; Цюпка Марія
284 Стефанович Маргарета
287 Стефенс Іванна 2.
304 Ганипсяк Володимир •
312 Де Марко Софія Е.
325 Смейка Люся
338 Пішко Володимир •
346 Кап Валентина
427 Сірик Іванна
432 Хом'як Марія
434 Волків Василь, Ярослава
458 Какосійко Йосиф •; Нацюк Магдалена, Михайло •; Ропчан Василь •
480 Мазурок Богдан Б. •
484 Семеняк Іван, Володимир
486 Кар Наталка
487 Ілієвська Тетяна
490 Трасій Едвард В. •
498 Кріппс Агнесс

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
4 Лепкан Аврелія В.
8 Турек-Норіс Катерина; Таратуцький Ігор, Станіслава, Тетяна
15 Мелех Дарія Л.
23 Рап Джо-Ані
25 Бачинський Ігор д-р; Вошаківський Юрій •; Звадюк Олег; Медянка Андрій
30 О'Нейль Тетяна Д.
37 Баврлі Катерина П.
49 Андрушків Богдан •
57 Кухар Роман •
105 Цап Ольга
128 Федус Теодор мол.
130 Прятка Параска; Стефан
150 Кіннас Рональд •; Нікорчук Амелія; Ров'яро Анна, Іван •
153 Белей Радослава
155 Пелеґріно Катерина
171 Магнусон Нансі С.
174 Барнич Євдокія
194 Кісіль Прокіп
204 Ямка Григорій •; Писарівський Володимир •
234 Подільчук Іван, Марія
238 Бойко Василь •; МкҐінн Насема; Міґован Марія
245 Гафткович Іван
257 Ковалик Марія А.
266 Мельник Ірина, Анна, Михайло
267 Стасюк Дороті Г.; Олешко Нансі М.; Волсій Фелісія Ф.; Забняк Едвард
277 Дуда Марія
283 Яблонський Василь мол. •
292 Калинич Михайло
304 Коман Семен •; Новосад Микола •
305 Ґарбер Францис Г. мол. •
307 Смолинський Богдан
325 Тульмін-Рут Анна
327 Пальмер Олександра
330 Палісі Ольга Б.
360 Дорощак Надія, Христина
367 Кеніеді Джойс А.
427 Донофріо Ілена; Байгам Стефанія
432 Мазур Лена; Гуменюк Петро •
434 Мартін Микола •; Мацюк Ярослав •
439 Скоратко Марія; Добрянський Ісобель
440 Григоращук Франко •
451 Вирцімага Лавренс •
453 Федик Василь •
465 Миколюк Петро
472 Попадюк Андрій В.
484 Процків Марта Д.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
4 Данко Йосиф
8 Булат Марія; Черевко Ядвига
17 Юнко Анастасія
22 Федорців Гелена
40 Дозорська Марія
41 Степаник Денис
42 Андрусишин Степан •
50 Долик Карол Л.
63 Кіллар Марія; Ціплій Зігмонд •
74 Кух Теодор Е. •
75 Сотник Філіп
83 Кузевич Микола •; Кусін Анна
90 Фелікс Марія, Макс •
91 Кочірка Патриція К.; Нельсон Патриція А.
94 Шреська Марія
106 Баран Петро •
107 Миська Ольга
123 Ждеб Марія М.
131 Кушнірчук Петро; Ременюк Леон •; Павкович Анна
147 Коннін Ольфа Ф.; Вус Іван
151 Пип'юк Розамарія
154 Яремко Анна
155 Копі Анна; Космина Доротій
161 Мельник Михайло •
165 Лагола Петро •; Корнова Рут М.
171 Биковський Едвард •, Іван •, Михайло •, Стефан •; Гіцький Андрея
174 Климишин Стефан, Роман •, Євдокія
207 Худзик Мирон •
214 Гамуляк Іван Е. •
220 Пірко Стефан
230 Ґулик Петро
234 Чомко Стефан, Євгенія
238 Міґован Василь •, Марія
254 Петрунів Параскевія
257 Куриляк Іван •
267 Стасюк Іван; Кожух Володимир, Люба; Кравець Микола М. •
275 Ґрічін Агнес Р.
316 Лазуренко Наталка
320 Когут Оксана А.; Мармаш Гелена, Йосиф •
325 Болієр Джанет М.; Бреславський Тимофіль; Ґенрікс Володимир П. •
330 Зітолі Іванна А.
360 Ганицький Ярослав • Слободинський Ярослав
367 Добош Анна
373 Ґромоцький Катерина
374 Струзь Анна
378 Зенюк Василь мол. •
379 Бакай Антін •; Деметро Анна; Марковський Текля; Опалюх Євгенія Софія, Михайло
385 Бриковський Стефан •; Папіш Гіларій •; Муха Оксана
387 Ґосс Ірена О.
406 Мартинюк Микола; Росіцький Кароль А.
432 Стоділка Роберт •
434 Гладилович Адольф; Грицай Іван •, Юлія; Жеребецький Ростислав •, Тетяна; Ленко Марія
440 Пилип'як Дарія І.
445 Севериненко Володимир •
495 Кручко Зенон
503 Славутич Ярослав

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
358 Чепак Богдан Р. •
399 Заяць Роман Т. •
402 Дзядик Ігор •

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
22 Багій Скотт, Джеферій Б. •, Сусанна М.
34 Блонарович Роман
42 Бартко Стефан
106 Захаревич Роман А. •; Чичула Андрій
120 Витязь Володимир
125 Блак Темотій І. , Христофор •
158 Лобур Соня
170 Чуйко Анна С.
172 Брунка Леся, Микола
260 Мацюк Михайло , Тереза
269 Демчук Іван ; Іванців Зірка, Романна; Козій Стефанія; Фуга Франко
271 Магура Тимотій
347 Сінченко Емілія, Володимир
352 Василик Ольга
361 Яремчук Володимир
399 Садовий Іван
430 Кушнір Дарія; Сілецька Любомира
472 Радловський Олексій
490 Маєр Діяна
502 Верещак Михайло

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
269 Кісіль Ірена; Порада Анна
353 Роєр Юрій •

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
45 Копанайко Богдан •
46 Хром'як Михайло Т. •, Доменіка М.
130 Кобрин Катерина, Олександер •, Атанас •, Марія, Андрій •

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
32 Чейтовський Гамелоре, Іван; Ґоніс Гелена
146 Гавілей Юрій •; Дудун Надія
174 Баган Марія, Зенон •
214 Палівода Михайло
287 Балешта Гелена
408 Макарик Ірена; Саковський Оксана
460 Залізняк Михайло •, Марко •
465 Ганчук Богдан •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
83 Копанайко Богдан •; Хром'як Михайло •, Доменіка
211 Кобрин Андрій •, Атанас •, Катерина, Марія, Олександер •

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Відд.:
58 Гумніцький Стефан •
194 Кокоруз д-р Володимир •
206 Гардінк Леон І. •
423 Кашуба Володимир •
451 Тейпіка Максим •
497 Наконечний Михайло •

ЗАВВАГА: Зіркою (•) є позначені прізвища тих дорослих членів чоловічої статі, які не платять передплати на газету.

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

(Стан з 30 листопада 1981 р.)

Кляса 1-ша	273
Кляса 2-га	175

НОВІ КЛЯСИ:

Кляса E18	3,215
Кляса E20	4,074
Кляса E65	330
Кляса P20	6,098
Кляса P65	125
Кляса TP65	561
Разом	**14,851**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

(Стан з 30 листопада 1981 р.)

Старий рід забезп.	25
Кляса 0	135
Кляса T	1,413
Кляса W	10,844
Кляса P20	11,692
Кляса E20	9,163
Кляса E65	2,659
Кляса P65	1,529
Кляса DP60	188
Кляса DP65	739
Кляса ADD	6,859
Кляса T10	200
Кляса T5	43

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ

Кляса P20	571
Кляса E20	375
Кляса P65	26
Кляса E65	49
Кляса E18	25
Разом	**46,535**

(Продовження на ст. 4)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1981 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1*	364.69	151	147.67	325	1,118.77
2	73.05	152	29.26	327*	1,013.53
3	135.95	153*	5,829.03	328*	204.78
5	1,865.04	154	358.41	330	423.92
6	603.58	155*	2,799.22	331*	189.70
8	1,636.16	156	548.74	332	306.55
9	152.28	157*	364.33	333	140.10
10	266.33	158	1,057.11	334	520.20
11	130.83	161	1,148.20	336	1,233.70
12	266.24	162	42.77	337	791.43
13	1,529.71	163	1,359.34	338	212.07
14	1,297.25	165	343.21	340*	552.82
15*	1,502.54	167	92.16	341	447.39
16	505.06	168	335.21	342	346.64
17	242.70	169	424.61	343*	400.17
18	51.48	170	1,540.89	345	368.57
19	166.78	172*	225.14	346	786.86
20	1,108.53	173	1,019.77	347	188.09
22*	736.24	174*	2,274.04	348	684.33
23	363.56	175	430.57	349	1,260.74
24	40.79	176*	888.37	350	334.27
25	2,130.41	177	281.04	351	3.43
26	135.36	178	113.47	352	612.03
27	1,181.31	179	224.23	353	699.69
28	175.87	180	419.57	354	292.16
29	263.17	182	599.69	355	138.42
30	198.55	183	995.19	356	522.06
31	271.37	184	596.56	357	4.35
32	1,050.15	190	32.97	360*	769.63
33	240.68	192	379.24	361*	760.00
35	125.02	193	31.24	362*	699.06
36	161.09	194	1,336.60	363	38.45
37	582.84	195	6.15	364	499.02
38	879.92	196	1.86	367	1,043.30
39	1,302.89	200	926.00	369	170.18
40	283.45	201	17.73	370	116.77
41	14.12	203*	126.80	371	1,248.80
42	2,467.89	204*	2,072.75	372	2,012.50
43	530.51	205*	504.07	373	166.70
44	575.67	206	1,270.51	374*	1,403.24
45	479.68	207*	171.39	375	1,724.21
46*	188.58	209	151.36	376	8.72
47	872.07	211	89.14	378	315.38
48	388.47	212*	149.25	379	2,473.04
49	528.52	213	505.94	382	141.42
50*	163.16	214	526.31	383	611.88
51	639.35	215	18.23	385	1,447.68
52	101.57	216*	2,709.50	386*	248.72
53	850.00	217	1,229.19	387*	237.18
54	282.67	218	172.04	390*	108.01
55	619.51	219*	392.56	394	141.26
56	311.02	220	1,498.28	395*	522.90
57	954.66	221	1,942.59	397*	1,152.12
58	64.11	222*	770.61	399	1,796.87
59	1,245.89	223	137.80	400	57.45
62*	144.33	224	269.68	401	465.52
63	1,336.13	225*	8.44	402	218.71
64	153.83	226	267.92	406	341.22
65	112.64	228	24.07	407	1,752.51
66	533.73	230	1,007.87	408*	1,418.63
67	345.24	233*	2,787.68	409	212.12
69	19.77	234	540.29	411	193.71
70	1,161.11	235	219.81	412	74.61
73	16.74	236	291.02	413	31.29
74	52.96	237	720.16	414	1,105.68
75	396.65	238	796.27	417*	33.68
76	987.81	239	119.34	421	356.34
78	658.49	240*	3,314.91	422	985.82
79*	113.19	241	85.95	423	1,328.03
81	401.79	243	257.65	424	323.18
82	191.15	244	5.28	426	729.30
83	1,479.48	245	1,178.24	427*	1,207.00
84	47.50	248	69.29	428	14.52
85*	339.50	251*	1,248.50	429*	38.55
86	442.60	253	434.66	430*	2,800.10
87*	37.57	254	563.91	432	5,731.75
88	1,372.30	256	393.97	433	123.56
89	265.78	257	632.53	434	855.82
90	375.45	258	47.29	437	740.74
91*	277.88	259	293.88	440	1,074.92
92	56.29	260*	105.70	441	674.60
93	388.01	261	294.52	442	351.03
94	3,048.11	263	157.35	443	54.34
95*	33.47	264	136.59	444	1,465.80
96	1,051.42	265	173.40	445	1,132.31
97	78.95	266	1,644.75	446*	41.61
98	107.15	267*	564.47	448	557.67
99	115.78	268	317.85	450	593.59
100	57.55	269	97.00	451	710.19
101*	144.62	270	508.80	452	388.86
102	490.60	271*	748.32	453	24.14
103*	130.17	274*	300.10	454	563.32
104	202.10	275	58.49	455	90.64
105	92.53	276	438.72	456	338.56
106*	1,919.28	277	2,004.46	457	490.14
107	245.89	278	161.18	458	2,328.79
108	23.13	279	29.29	459	74.13
109	108.84	280	32.43	460	1,138.70
110*	157.33	281	597.94	461	372.58
112	542.29	282	619.10	462	220.54
113	436.80	283	475.48	463	96.12
		284	96.39		
114	1,542.35	285	329.80	464	318.44
115*	538.73	286	253.76	465	1,291.24
116	501.81	287	564.73	466	327.71
119	166.97	288	242.45	467	180.76
120	942.09	289*	253.65	468	323.06
122	105.42	290	279.29	469	401.61
123	335.41	291	436.89	470	5.15
124	106.03	292	1,765.40	471	1,197.79
125	303.83	293	511.84	472	474.77
126	38.08	295	829.38	473*	2,632.43
127	1.513.07	296	91.55	474	407.13
128	544.96	297*	91.93	475	210.78
130	319.17	299	152.18	476	239.32
131*	1,163.35	301	539.39	477	117.93
132	51.25	303	181.75	479*	470.85
133	439.27	304	538.40	480	144.77
134	57.54	305*	955.36	481	359.21
135	17.30	306	152.92	484	1,518.52
136	382.12	307	538.46	485	12.58
137	342.00	308	25.80	487	145.12
138	101.03	309	38.86	488	420.40
139	372.20	311*	60.86	489*	727.48
140	252.72	312	51.57	490	162.33
141*	39.31	313	46.28	491*	74.75
142	325.12	316	2,141.62	496	162.97
143	276.16	317	561.16	497	348.60
144	263.54	318	179.39	498	59.76
145	56.90	319*	154.84	499	87.72
146*	1,064.71	320	966.19	500	43.56
148	46.60	321	497.50	503	874.53
149	10.29	322	93.44	505	294.12
150*	136.02	324	623.85	506	158.33

Разом 229,066.89

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАГИНУВ ВІД ПОСТРІЛІВ з пістолі один з лідерів тамошнього організованого злочинства. Франк Нардуччі. Нардуччі вбито принаймні восьми стрілами, коли він висідав з авта після перебування в суді, де почалася справа проти нього і інших злочинців. Поліція звернула увагу на те, що спосіб вбивства Нардуччі типовий для американського організованого злочинства, та що майже рік тому в такий самий спосіб загинув його приятель так само підсудний у цій самій справі Филип Теста. Обидва вони як і їхні дальші спільники обвинувачені в цілому ряді різних злочинних операцій і належать до верхівки злочинного світа в „місті братньої любови".

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	12.50	153*	58.85	340*	19.55
2	33.00	154	1.95	341	23.70
6	116.40	155*	35.15	345	56.90
8	33.75	156	15.90	346	51.60
10	15.90	157*	13.00	347	21.80
13	39.00	158	17.30	348	7.25
14	50.20	161	11.65	349	21.30
15*	18.80	162	11.00	350	17.00
16	37.20	163	36.60	352	103.90
17	31.85	166	39.00	353	53.35
19	18.80	168	1.00	360*	35.70
20	9.20	170	82.95	364	63.80
22*	181.05	172*	5.80	367	51.20
25	48.75	173	56.10	369	3.95
27	22.20	174*	194.85	371	51.50
29	11.00	176*	14.40	375	75.00
32	9.20	182	11.50	379	15.20
35	12.85	183	46.60	383	9.20
37	14.30	184	13.00	385	64.65
38	4.80	194	63.40	386*	21.80
42	34.00	200	9.20	387*	13.45
44*	2.20	204	19.95	395*	61.00
45	20.20	205	9.20	399	9.20
46*	4.15	206	52.40	401	25.70
47	43.95	209	11.00	402	26.00
48	6.30	214	69.05	404	51.20
49	36.00	217	18.40	406	9.20
50*	27.25	218	7.20	407	79.90
51	72.95	219*	17.50	408*	93.20
55	8.30	220	21.05	411	3.20
58	14.00	221	101.55	414	17.25
59	12.80	226	9.60	417*	11.00
62*	4.15	230	2.55	421	4.80
66	43.20	233*	227.65	422	40.40
70	24.40	234	7.65	423	9.20
75	11.65	237	18.40	424	10.60
76	34.90	238	41.05	426	46.20
78	36.70	239	1.80	427*	66.45
79*	31.00	240*	234.50	428	4.80
83	77.20	245	26.20	430*	124.70
84	50.60	251	45.00	432	268.25
88	35.95	253	2.95	434	100.00
89	18.40	254	14.00	437	63.35
90	19.95	257	19.45	441	88.50
93	.85	261	16.70	442	73.60
94	148.10	266	32.85	443	10.55
95*	6.70	267*	1.65	444	67.75
96	11.05	269	38.60	445	85.10
101*	6.30	270	20.40	448	9.20
102	2.95	271*	6.70	450	2.45
104	6.55	277	101.40	451	9.20
105	46.80	278	23.55	454	31.80
107	11.00	282	.85	455	9.20
108	.85	286	40.40	456	42.30
110*	9.20	287	90.80	458	6.30
114	12.20	291	20.20	459	4.80
115*	54.45	292	59.00	460	34.00
116	7.00	295	79.40	461	21.80
119	7.80	301	13.15	462	20.30
120	40.25	303	9.60	464	17.30
122	15.20	304	32.15	465	56.70
123	9.20	305*	20.20	468	27.60
124	1.70	309	4.25	471	46.60
125	25.00	316	22.00	472	42.75
127	13.50	317	18.60	473*	70.60
131*	36.90	320	28.90	474	34.00
133	32.55	324	9.20	475	28.00
136	32.80	327*	23.40	484	12.10
138	3.30	328*	4.05	487	29.80
139	1.10	330	1.80	488	14.00
140	9.20	331*	1.70	496	34.00
142	4.40	332	2.45	497	26.60
143	9.20	334	23.20	498	3.20
146*	62.65	336	25.00	500	15.20
149	11.00	337	81.75	503	12.20
150*	9.20	338	1.00		

Разом 7.507.00

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1981 РОКУ

Відд.	Прізвище, ім'я	Сума	Відд.	Прізвище, ім'я	Сума
5	Марко Іван	30.00	180	Сивик Микола	30.00
5	Мотрук Ґабрієль	30.00	183	Боніш Павліна	30.00
27	Кузик Василь	30.00	200	Кручовий Володимир	30.00
27	Кузик Марія	30.00	204	Дубляник Анна	30.00
33	Задерей Анна	30.00	204	Рудик Ірина	30.00
36	Рок Анна	30.00	221	Дикий Анна	30.00
39	Флісяк Анна	30.00	223	Лавренс Василь	30.00
42	Кобзар Павло	30.00	240	Владика Павло	30.00
45	Мороз Йосиф	30.00	245	Ґульгун Гелена	30.00
99	Зінковський Наталка	30.00	245	Надраґа Юстина	30.00
104	Сідун Марія	30.00	270	Хитрин Єва	30.00
104	Савка Теодозія	30.00	266	Камінський Іван	30.00
104	Рудаш Анна	30.00	276	Тисячний Анна Л.	30.00
104	Мисак Стів	30.00	286	Балутянський Іван	30.00
104	Лішак	30.00	286	Кіцей Марія	30.00
106	Ляхович Стефанія	30.00	305	Довній Йосиф	30.00
106	Мисяк Марія	30.00	305	Віслоський Іван	30.00
114	Понор Василь	30.00	316	Деркач Іван	30.00
116	Грабовецький Казимір	30.00	353	Шваґла Перл	30.00
124	Ґурняк Анна	30.00	353	Масляк Олександра	30.00
151	Чопик Параня	30.00	361	Петришин Олексій	30.00
151	Михальцьо Пазя	30.00	361	Ґной Параска	30.00
151	Шрот Євген	30.00	361	Стусик Марія	30.00
158	Слазик Володимир	30.00	364	Кукіш Марія	30.00
158	Осипович Йосиф	30.00	364	Владика Єва	30.00
158	Іванина Павло	30.00	368	Максимович Анна	30.00
158	Хамула Катерина	30.00	371	Кончило Богдан	30.00
158	Лисенко Оксана	30.00	379	Шевчик Стефан	50.00
158	Бумба Марія	30.00	430	Івашків Гіларій	30.00
164	Коць Алфред	100.00	469	Ковальчук Михайло	30.00
168	Запотічна Пазя	30.00	484	Томич Еміліян	30.00
170	Попович Микола	30.00			

Разом 1,980.00

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ 1981 РОКУ

Відділ	Прізвище, ім'я	Сума	Відділ	Прізвище, ім'я	Сума
7	Тіма Іван А.	500.00	116	Сулеський Францис	2,000.00
7	Тіма Іван	1,000.00	120	Русінко Наталка	1,000.00
20	Нагірняк І.	1,000.00	131	Стецюк-Целевич Уляна	500.00
32	Кугирка Іван	2,000.00	143	Калба Францес	500.00
44	Петрик Марія	1,000.00	147	Луш Марія	1,000.00
57	Лесник Анна	1,000.00	147	Луш Марія	1,000.00
59	Слевінський Йосип	1,000.00	147	Сенкович Чарлес	1,000.00
59	Слевінський Йосиф	500.00	151	Третер Анна	1,000.00
63	Вілсонкрофт Францес	1,000.00	153	Мельник Володимир	1,000.00
63	Вілсонкрофт Францес	1,000.00	161	Соніч Іван	500.00
88	Крижанівський Михайло	1,000.00	168	Цимбаліста Марія	500.00
88	Крижанівський Михайло	1,000.00	168	Даритічин Стефан	500.00
88	Крижанівський Михайло	1,000.00	168	Даритічин Стефан	725.00
94	Соколівв Марія	500.00	171	Бандровська Катерина	1,000.00
94	Соколів Марія	1,000.00	172	Брунка Стефанія	3,000.00
94	Макуський Микола	1,000.00	191	Бойко Микола	1,000.00
112	Федорчак Марія	500.00	203	Корчій Безя	200.00
113	Спрок Розалія	500.00	204	Дворчин Катерина	500.00
			204	Шустик Василь	1,500.00
			206	Гарматюк Стефан	104.00
			213	Борис Андрій	1,000.00
			221	Кривий Михайло	500.00
223	Друкач Анна	1,000.00	379	Кукурба Іван	500.00
245	Парута Іван	1,000.00	379	Морозюк Дмитро М.	1,000.00
256	Кушнір Микола	1,000.00	379	Рихлиська Іванна	1,000.00
264	Джула Михайло	500.00	390	Каламін Михайло	1,000.00
270	Подубчинський Кирило	250.00	408	Селешко Михайло	1,000.00
277	Цюпка Василь	500.00	423	Сзюбинський Емілія	500.00
277	Єдноровнч Зоня	1,000.00	427	Гальчук Ольга	2,000.00
301	Стефанюк Василь	1,000.00	433	Осарчук Іван	500.00
305	Рудий Анна	1,000.00	434	Токі Юрій	5,000.00
305	Машак Ілько	1,000.00	469	Брик Катерина	300.00
308	Зіомбра Анна	500.00	469	Кобзар Ксеня	300.00
313	Копільчак Катерина	500.00	469	Коваль Михайло	300.00
327	Зарицький Гілярій	1,000.00	473	Білик Анастасія	500.00
346	Топорович Йосиф	5,000.00	473	Білик Анастасія	2,500.00
361	Борак Василь	500.00	476	Маряк Павло	1,000.00
361	Мазурик Григорій	500.00	477	Аседд Йосиф	1,000.00
375	Данко Антоній	1,000.00	480	Столярчук Стефан, отець	1,000.00
376	Троц Катерина	500.00	497	Березовський Роман	500.00
379	Барабаш Димтро	1,000.00			
379	Каламай Вільгельм	500.00			
379	Кукурба Іван	500.00			

Разом 76,679.00

ПРИБУТКИ ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1981 р.

Членські вкладки 236,573.89

Відсотки від:
- Банків 402.02
- Бондів 179,826.03
- Гіпотечних позичок 27,328.72
- Членських позичок 2,653.98
- Уділів 16.00
- Позички для корп. Дому УНСоюзу 135,000.00
- **Разом $345,226.75**

Прибутки:
- Реальності в Кергонксоні, Н. Й. 18,459.20
- Книгарні й друкарні 77,811.32

Звороти:
- Податків від заморгеджованих реальностей 1,072.00
- Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників 11,474.03
- Канадських податків і пенсійних оплат працівників 1.50
- Премії шпитального забезпечення працівників 1,250.28
- Загальні кошти подорожей 14,490.66
- Оплати до асекураційних урядів 100.00
- Банкові оплати 192.74
- **Разом $29,081.21**

Різні прибутки:
- Пожертви до Братського Фонду 12,589.00
- Пожертви до фонду наглої потреби 1,976.68
- Зиск при продажі бондів 1,125.00
- **Разом $15,690.68**

Інвестиції:
- Сплачено гіпотечних позичок 48,498.67
- Сплачено членських позичок 3,852.17
- Дозрілі і продані бонди 615,365.55
- **Разом $667,716.39**

Разом прибутки за листопад 1981 р. $1,390,559.44

ВИДАТКИ ЗА ЛИСТОПАД 1981 р.

Виплата членам:
- Грошеві звороти 47,442.90
- Посмертні допомоги 76,679.00
- За дозрілі вивінувальні грамоти 56,233.00
- Допомога з Фонду Братського 1,980.00
- Вкладки за дітей, родичі яких померли 135.20
- Премії за реасекурацію 28.31
- **Разом $182,498.41**

Видатки:
- На реальності в Кергонксоні, Н. Й. 36,885.66
- Друкарні і книгарні 78,248.17

Організаційні видатки:
- Оголошення 358.00
- Лікарське бадання нових членів 43.80
- Кошти подорожей обласних організаторів 1,342.63
- Винагорода обласних організаторів 1,333.33
- Винагорода від. секретарів 406.65
- Кошти обласних засідань 262.00
- **Разом $3,746.41**

Платні забезпечення і податки:
- Премії за шпитальне забезпечення працівників 9,133.05
- Пенсійна оплата працівників 433.33
- Платня головних урядовців 9,958.33
- Платня працівників 29,336.51
- Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників 14,312.01
- Канадські податки і пенсійні оплати працівників 3.00
- **Разом $63,176.23**

„Свобода" за орган 50,000.00

Загальні адміністративні видатки:
- Кошти телефону 1,505.07
- Загальні канцелярійні видатки 1,923.17
- Поштові оплати 1,440.00
- Обслуга машин 1,375.86
- Загальні кошти подорожей 15,831.82
- Кошти друків і приборів 199.72
- Кошти канадської канцелярії 205.50
- Кошти актюарія і статистики 2,896.00
- Оплати до асекураційних урядів 8,370.55
- Асекурація 1,263.19
- **Разом $35,010.88**

Різні видатки:
- Страта при продажі бондів 46,143.59
- Відсотки від закуплених бондів 4,812.71
- Відсотки від посмертних запомог 35.58
- Стипендії 400.00
- Пожертви 8,250.00
- **Разом $59,641.80**

Інвестиції:
- Уділено позички на підклад грамот 19,863.98
- Закуплено бонди 944,395.00
- Закуплено електр. і друкарські машини 92.10
- **Разом 964,331.08**

Разом видатки за листопад 1981 р. $1,473,538.72

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1981 р. 416,894.05

Прибутки за листопад 1981 р. 1,390,559.44

Разом 1,807,453.49

Видатки за листопад 1981 р. 1,473,538.72

Готівка з кінцем листопада 1981 р. 333,914.77

Умови...

(Продовження зі стор. 2)

соціяльного забезпечення між Західньою Німеччиною і З'єднаними Стейтами Америки.

6. Люди, які постраждале від нещасливого випадку в Німеччині при праці або дістали ушкодження при бомбардуванні і тепер можуть довести, що в наслідок поранень нездібні до праці щонайменше на 25 відсотків, можуть одержати спеціяльну допомогу від німецького уряду.

7. Пенсії від американських працедавців і американські інвалідські пенсії не мають нічого спільного з пенсіями з Німеччини.

8. Люди, які працювали в Австрії, не можуть дістати пенсії від Західньої Німеччини.

9. Під час Другої світової війни в Німеччині державний закон змушував німецьких працедавців реєструвати українців на пенсійне забезпечення від 4-го січня 1944 року, а поляків — від 1-го січня 1943 року.

10. Люди, які вже на пенсії кілька років, можуть одержати залеглості німецької пенсії від 1-го січня 1979 року.

11. Щоб дістати німецьку пенсію, потрібно мати найменше 18 місяців праці і соціяльне забезпечення в Західній Німеччині.

12. Вдови, чоловіки яких працювали у Західній Німеччині, мають теж право на вдовині пенсії від уряду Західньої Німеччини.

Микола Шпитко

ПРОЦЕС ГЛИБОКИХ ЗМІН У КИТАЮ ПІСЛЯ смерти Мао і приходу до влади групи прагматистів на чолі з Денґ Шіяопінґом поширюється на щораз нові ділянки й особи. Колишній президент КНР і один з найближчих співробітників Мао попав був у його неласку і через те був усунений зі свого посту й переслідуваний як послідовник капіталізму. Лію Шаокі, про якого мова, належав до старої ґвардії комуністичного руху в Китаї, але це йому зовсім не помогло й він помер забутий і в неласці. Процес реґабілітації Лію почався декілька років тому, коли остаточно закріпив свої позиції Денґ. Одначе з огляду на виразну ворожу поставу Мао до Лію та його поглядів і Денґ не міг реґабілітацію Лію переводити швидко. Щойно тепер, більше як п'ять років після смерти Мао, появився перший том писань Лію, а дальші заповіджені. Публікація писань Лію є дальшим кроком у відбронзуванні Мао. В упадку Лію велику ролю відіграв маршал Лін Біяо, який зайняв один з його постів, а саме заступництво Мао. Після втечі маршала Лін Біяо і його смерти в катастрофі літака 1971 року в Монголії пост заступника і наступника Мао був необсаджений.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

(Продовження зі стор. 3)

ЧИСЛОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 31 жовтня 1981 р.)	**20,927**	**55,667**	**6,850**	**83,444**
Активні члени				
(Приріст у листопаді 1981 р.)				
Нові члени	148	153	32	333
Прийняті наново	29	64	3	96
Прийняті з перех. листами	10	36	8	54
Зміни кляс забезпечення	8	118	—	126
Прийняті з Деп. Молоді	—	—	—	—
Разом	195	371	43	609
(Убуток у листопаді 1981 р.):				
Суспендовані	23	33	20	76
Відійшли з перех. листами	10	37	8	55
Зміни кляс забезпечення	114	12	—	126
Відійшли до дорослих	5	—	—	5
Померли	—	77	—	77
Вибрали гроші	49	53	—	102
Відійшли з випл. п. сум. заб.	50	71	—	121
Виплатили вповні вкладки забезпечення	50	93	—	143
Відійшли на чст. випл. заб.	—	2	—	2
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	—	—	—	—
Вигасла важність забезп.	—	3	6	9
Разом	301	381	34	716
Члени, які випл. вкладки:				
(Приріст у листопаді 1981 р.):				
Виплачене забезпечення	56	90	—	146
На безпл. продовж. забезп.	11	23	—	34
Разом	67	113	—	180
(Убуток у листопаді 1981 р.):				
Померли	—	20	—	20
Вибрали готівки	14	20	—	34
Повернені в актив	8	5	—	13
Вигасло продовж. забезп.	—	5	—	5
Разом	22	50	—	72
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем листопада 1981 р.:	**20,866**	**55,720**	**6,859**	**83,445**

УВАГА

Яку кожний відділовий урядовець і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департменту, що тут проголошені в рекорд. звіті за листопад 1981 р., як суспендовані, можуть бути ПРИЙНЯТІ наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж листопада 1981 р. взяли перехідні листи і ще досі не зголосилися до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

ВОЛОДИМИР СОХАН

головний секретар

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ

Готівка	333,914.77
Бонди	33,048,420.51
Уділи	584.214.10
Гіпотечні позички	3,065,185.24
Поз. на грамоти	728,611.11
Реальності	667,382.65
Друкарські і електронічні машини	232,946.08
Поз. для Корпораці Дому УНС	8,000,000.00
Авторське право	3,600.00
Разом	**$46,664,274.46**

СТАН ДОВЖНИЙ

Фонди:

Забезпеченеві	45,747,090.80
Братські	228,776.20
Сирітський	280,259.67
Захисту	325,851.40
Наглої потреби	82,296.39
Разом	**$46,664,274.46**

УЛЯНА ДЯЧУК

Головний касир

Вейн Бабич гордиться своїм українським походженням

Вейн Бабич, один із найкращих гаківкарів професійного клюбу Сейт Луїс „Блюс" відповів на запити, що їх переслав до нього в „Анкеті" журналу „Наш Спорт" О. Твардовський.

Запит (в англійській мові) Чи ви є українського походження?

Відповідь: Так.

З.: Чи говорите українською мовою?

В.: Не дуже добре. Я говорив по-українському до шести років свого життя.

З.: Чи буваючи на численних інтерв'ю з пресовими, радіовими і телевізійними кореспондентами ви признавалися до свого українського походження?

В.: Так, я дуже горжуся тим, що я українського походження.

З.: Яких інших українських гаківкових „зірок" ви знаєте?

В.: Михайла Жука, Дана Бабича й інших.

З.: Чи є можливість зформувати з українських гаківкарів, що змагаються в професійних клюбах Національної Ліги ЗСА і Канади, „збірну українців", яка могла б поїхати в Україну на серію змагань у різних містах з тамтешніми гаківковими клюбами?

В.: Так, напевно.

З.: Тисячі української молоді вЗСА і Канаді, а навіть в Европі, захоплюються осягами українських гаківкарів у професійних клюбах. Якщо б вам дозволив час, чи бажали б ви зустрітися з тією молоддю?

В.: Так, я був би дуже радий.

З.: Що Ви ще можете сказати про себе, свою гаківкову кар'єру, своє прив'язання до українського кореня?

В.: Дуже, дуже пишаюся, що я українець, вдячний моїм батькам за те, що вони для мене зробили. Дякую Богові за все, що я осягнув. Не забуду науки моїх батьків, які впоминали мене ніколи не забувати, якого я походження.

В.Бабич

СФУЖО приготовляється до Конґресу

(Дора Рак). Передконгресові наради Управи СФУЖО відбулися в Філядельфії 14-го і 15-го листопада 1981 року з участю голів і представниць американських і канадських складових організацій. Заступлені були такі організації: Союз Українок Америки — голова Іванна Рожанківська; Об'єднання Жінок ОЧСУ — заступник Любомира Сілецька; Об'єднання Українських Православних Сестрицтв — голова Валентина Кузьмич; Український Золотий Хрест — голова Марія Квітківська; Ліга Українських Католицьких Жінок (Канада) — заст. Олександра Ковальська; Організація Українок Канади — голова Софія Проців; Об'єднання Жінок ЛВУ (Канада) — голова Марія Шкамбара. Всіх присутніх було 32, в тім і члени Екзекутиви, Контрольної комісії, референтки і заступниці редакторки „Українки в Світі". Нарадами проводили на зміну: Лідія Бурачинська, голова СФУЖО, Наталія Пазуняк і Віра Бучинська, заступниці голови, секретарювали Стефанія Бернадин і Галина Царинник.

Перша частина програми обіймала звіти Екзекутиви і Контрольної комісії та дискусію над ними. Обширний звіт голови дав повний перегляд праці федерації у всіх ділянках, а доповнювали його детальні звіти референток. Із зовнішіх виступів на окрему увагу заслуговує участь делегаток СФУЖО на Міжнародній Конвенції Ґенеральної Федерації Жіночих Клюбів в Сідар Репидс, Айова (від 7-го до 11-го червня 1981), де ухвалено запрованову СФУЖО резолюцію в обороні Оксани Мешко такого змісту:

„Because the GFWC supports the Universal Declaration of Human Rights, the GFWC calls for the immediate release of Oksana Meshko, age 76, a prisoner of conscience in the Soviet Union by urging the President of the United States, the United States Congress, and the signotories of the Final Act of the Helsinki Accords to intercede in her behalf".(GFWC „Clubwoman", October 1981, Vol. 60,2).

Другу важливу резолюцію ухвалила ця ж конвенція на внесення Федерації Литовських Жіночих Клюбів, заявивши підтримку конґресовим членам в Американській комісії безпеки і кооперації в Европі, котрі номінували Юрія Орлова, Анатоля Щаранського, Миколу Руденка і Вікторас Петкуса кандидатами на нагороду миру Нобеля (1981). Ґенеральна Федерація Жіночих Клюбів — це найбільша жіноча організація, що нароховує близько десяти мільйонів членів, об'єднаних в 50-ох американських стейтових федераціях та в міжнародних клюбах, федераціях і організаціях у цілому світі.

Друга частина програми була призначена для обговорення підготови до IУ Конґресу СФУЖО. Устійнено дату конґресу на 25-28 листопада в 1982 році. Конґрес відбудеться в Філядельфії і проходитиме під знаком „декади української родини", а підготовчі комісії, в склад яких входитимуть представниці складових організацій, будуть працювати в ЗСА і Канаді. Головою загальної конґресової комісії обрано Марію Харину з Філядельфії, та устійнено склад таких комісій: організаційної, резолюційної реєстрації і перевірки, перевірки протоколу, програмової (вибрано лише голову Наталію Пазуняк, з тим, що склад буде доповнений); вибрано підкомісії: фінансову, преси і інформації (з котрою співпрацюватиме інформаційна комісія діяспори) та видавничу. Ухвалено також проєкт програми IУ Конґресу, котрий екзекутива уточнить.

Ділові дводенні наради відсвіжила доповідь Анни Баран, організаційної референтки СФУЖО, котра розповіла про поїздку в червні 1981 року до Австралії, де відвідала жіночі організації та мала зустріч з українською громадою; поїхала вона і до Нової Зеляндії, де є невелике українське поселення. Приняттям бюджету і пляну фінансової комісії та ухваленням заключних постанов вичерпано намічену програму нарад управи.

Світова Федерація українських жіночих організацій має в своєму складі двадцять одну організацію, одначе, на наради управи не приїздять представниці з Південної Америки, Европи чи Австралії з огляду на великий кошт, з одного боку, а невеличкий бюджет федерації з другого, що не дозволяє на фінансування їх приїзду. Здавалося б, що СФУЖО, котре єднає українське жіноцтво в цілому світі, веде важну зв'язкову і інформаційну роботу, повинно б мати солідну фінансову підтримку всієї української громади. Ці клопітливі справи фінансів були предметом обговорення фінансових комісій ЗСА і Канади з участю представниць складових організацій напередодні нарад управи. Окремої підтримки потребує і періодичний квартальник „Українка в Світі", бо передплата і прихід з балю преси все ж таки не вистачають при теперішніх коштах паперу і друкування.

В цей час підготови до IУ Конґресу треба сподіватися, що українська громада підтримає почин СФУЖО, а число її добродіїв і членів прихильників значно збільшиться. Адреса СФУЖО: World Federation of Ukrainian Women's Organizations, 4936 North 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.

Представниці СФУЖО на конференції генеральної федерації жіночих клябів в Сідар Репидс, Айова в червні 1981 року вручають українську резолюцію голові Федерації — Меріджо Шайд. Стоять (зліва): Наталка Іванів, президент-елек Українського Золотого Хреста, Любов Шандра, програмова референтка СФУЖО і автор резолюції, та президент Федерації.

Відбулися громадські наради про двомовну програму

У вівторок, 15-го грудня 1981 року, в приміщеннях Осередку Української Культури й Освіти, відбулися громадські наради про дотеперішні осяги та майбутні пляни англо-української двомовної програми навчання в Манітобі. На нарадах були присутні представники українських церковних та громадських установ.

Наради відкрив та ними проводив проф. Роман Єринюк, заступник президента Батьківського комітету сприяння українській мові у Манітобі. Після вступних завваг він попросив до слова Мирона Спольського, екзекутивного директора Батьківського комітету, який подав нарис розвитку програми. В цьому шкільному році, третьому його існування, в програмі є зареєстрованих понад 500 учнів. Існує 26 кляс у вісьмох народних школах у шістьох шкільних дивізіях, та в одній українській католицькій школі.

У кожній школі, де існує двомовна програма, діє місцевий батьківський комітет, який співпрацює з учителями, директорами та членами шкільних рад. Місцеві комітети відповідають за вербування і реєстрацію учнів до програми. Всі батьківські комітети є об'єднані в провінційному комітетові, який координує діяльність на провінційному рівні. Головні завдання Батьківського комітету—це вдержання близьких зв'язків з урядами, координація кожнорічної кампанії вербування студентів та видання допоміжних матеріялів. Для видання цих матеріялів заінкорпоровано видавничу спілку „Дзвін".

Немає сумніву, що двомовна програма є найбільш ефективною для навчання української мови. Недавно закінчена оцінка студентів, переведена Дослідчим відділом Департаменту освіти, виявила, що після двох років навчання української мови студенти розуміють більше 70 відсотків того, що вони читають і що їм говориться.

Ця статистика є тим більше важливою і значною, тому що тільки 4 відсотки учнів походять з родин, де українською мовою користуються більше як 75 відсотків часу. Велика більшість родин (77 відсотків) вживає українську мову менше ніж 10 відсотків часу або взагалі не розуміє мову. Менше як 40 відсотків родин є членами українських організацій, включно з церквами. Майже 60 відсотків дітей походять з мішаних подруж або неукраїнських родин (14 відсотків)

Президент Батьківського комітету Тарас Прихітко подав інформацію про Батьківський комітет та взагалі про стан навчання української мови у Манітобі. Він ствердив, що, на базі статистики, зібраної Департаментом освіти, українська громада мусить застановитися над дуже слабим станом курсів навчання української мови. У Манітобі менше ніж 1,200 студентів вчаться у рідних школах, а число студентів на курсах української мови у публічних школах впало до менше як 2,300 (у 1970 р. було 5,500 студентів на цих курсах). Якщо цей процес буде дальше продовжуватися, то ми можемо сподіватися, що в короткому часі не буде досить студентів, щоб втримати українські курси в університетах.

До великої міри українська громада занедбала рідні школи, особливе коли йде мова про фінансову сторінку. Для порівняння подано

(Продовження на ст. 6)

Дві суперпотуги...

(Закінчення зі стор. 2)

ським приватним підприємцям — у розбудові і використовуванні домашнього видобутку мінеральних копалин.

Для прикладу, чому цей Акт не діє наведемо просто неймовірні і каригідні відхилення. Деяким великим продуцентам мінералів, куди краще калькулюється вклад капіталу в такі країни, де робоча сила — великратно дешевша, як зорганізувати продукцію в ЗСА.

Це доводить до своєрідного сповільнювання американської продукції аж до тієї міри, що в 1978 році в лаббі, яке складається із продуцентів мінералів, із — „дуже важливих причин з уваги на оточення" вплинуло на закон, яким заборонено на Алясці, на просторі понад 100 мільйонів акрів, переводити будь-які експлуатації мінералів. Адже відомо, що в Алясці, крім вел-тенських нафтокопалин, знаходяться ще поклади золота, срібла, міді, цинку, ніклю, олива, азбесту ітп.

Другу подібну заборону із „причин з уваги на оточення" нещодавно ухвалив Конгрес, щоб у центрі стейту Айдаго, відвести під „амерікен вілдернес", смугу завбільшки майже на 2,5 мільйона акрів. При чому мінеральні досліди виявили, що якраз, єдина у цілій Америці, у цьому резерваті, находиться „смуга-жила" із шириною 10 миль, а довжиною коло 50 миль, — серцевина землі, де находиться кобальт!..

Америка, має вже дуже прикрий досвід із енергетичною кризою. Треба сподіватися, що цим разом їй заздалегідь поцастить запобігти майбутній „мінеральній кризі", яка у своїх наслідниках може виявитися дуже поважною, а, може, навіть і непередбачено-загрозливою.

„З КНИГИ МОЄЇ ЗНАЙ... СЕРЦЕМ ЗНАЙ"

У передмові до твору „Набої до розстрілу" Снігірьов пише: „З книги моєї відчуй загальну картину нашого життя. Бо Ти, зарубіжний українцю, не знаєш нашого життя й тої моральної атмосфери, в якій воно, життя наше, триває. Я бачив Тебе в Каневі біля Тараса — в поклонах, в сльозах, у тузі; чув слова Твої — „Як би волів лишитися тут, на Вкраїні милій, назавжди!". Ти постояв біля ніг Тарасових годину, побув на Вкраїні тиждень. Ми — тут народилися, тут живемо, тут і вмремо. Ти не знаєш до кінця істини про наше життя: читав, чув, — але серцем не знаєш. Ти прагнеш назад на дідівську землю, — то ж знай: милу Батьківщину Твою — сплюндровано, народ Твій — морально скалічено! Знай! Серцем знай. І з книги моєї — теж знай...

Візьми до рук книгу цю, брате мій, зарубіжний українцю, і знай: тут на Батьківщині Твоїх предків, у Твоїм ріднім краї — дуже погано. Дуже".

Редакційна Колегія у складі: Григорій Костюк, Василь Гришко, Мар'ян Дальний, Надія Світлична, Олекса Веретенченко, — готує матеріял до друку книги Гелія Снігірьова, яка вийде в 1982 році.

Громадський Комітет висловлює сердечну подяку всім жертводавцям (імена їх будуть подані) і запрошує інших.

Пожертву й передплату (15.00 дол.) просимо висилати чеком, виписаним на SNEHIROV FUND на адресу:

ЗСА
ILLA DEMYDENKO
54 Oaklawn Drive
Rochester, N.Y. 14617
або
UKRAINIAN CREDIT UNION
831 Joseph Avenue
Rochester, N.Y. 14621

КАНАДА
SO-USE (TORONTO)
CREDIT UNION
406 Bathurst Street
Toronto, Ontario, M5T 2S6
Canada
Acc. No. 7310

ЗА ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ:
Анатоль Галан, Ілля Демиденко

Вступайте в члени УНС

Пам'яті мого приятеля

Д-р Леонід Романовський

У четвер, 2-го грудня 1976 року, відійшов у Вічність у Детройті, Огайо, св.п. д-р мед. Леонід Романовський. Похорони відбулися 4 - 6 грудня в Дейтоні й у Чикаго, де тлінні останки спочили у родинному гробі на українському цвинтарі св. Миколая.

Зі св.п. Нідасом, як ми його залюбки звали, ми були знайомі ще у передвоєнних часах у Львові. Ми разом були учнями тієї самої Української Академічної Гімназії, студіювали на тому самому Львівському університеті, разом музикували, співали й творили „хори ревелерсів" — Еріяна , Євгена , Ропіцькогого . Дарма що не одного віку, ми разом парубочили.

Нідас народився 19-го червня 1908 року в селі Дмитрю, біля Львова. Його батьками були о. Дмитро й Марія, з дому Копистянська. В автобіографії, написаній Нідасом на моє прохання напередодні його смерти, він подає про свою родину подрібніше: „Згідно з переказом, рід Романовських виводиться від запорозьких козаків Презриводів. Три брати із цим прізвищем вийшли з Січі, й один із них у мандрах забрів під Снятин. Наше родинне дерево починається у 1773 році, коли то козак Степан Презривода оженився у Снятині з Оленою Тарнавецькою. На різного роду документах, що нам вдалося віднайти, цей козак підписувався Степан Презривода — нобілє адвокатус . Значить, був шляхтичем. Цей наш предок був прадідом нашого батька Дмитра, який народився, виростав і виховувався в селі Рип'янка біля Калуша, де його батько, а мій дід були греко-католицькими священиками. Наш батько Дмитро по закінченні гімназії й Богословської семінарії у Львові, маючи 22 роки життя, оженився з Марією, дочкою о.крилошанина Івана Копистянського, що був на той час парохом в Криниці і вславився як добрий співак. З другою дочкою о.І.Копистянського був заручений наш славний співак Модест Менцінський. Отож не диво, що вся наша родина, — а було нас в Дмитрю десятеро, — була співучою й ми всі, брати й сестри, набирали музичного знання в 'консерваторії Романовських'. З тієї 'дмитрівської консерваторії' згодом вийшли у світ мій старший брат Іван-оперовий співак, і пianiст - композитор Анатоль Кос-Анатольський, які й посьогодні живуть і працюють у Львові"...

По закінченні народної школи і 'консерваторії Романовських' у Дмитрю Нідас навчався в УАГ у Львові, завершивши гімназійне навчання матурою у 1928 році. Бувши студентом медицини у Львові й Познані, у 1938 році поступив на службу в Школі підхорунжих у Варшаві. Тут, поза військовими зайняттями, користуючись основною музичною освітою та маючи гарний голос, зорганізував хор, членами якого були здебільшого українці й білоруси. З цим хором, у репертуарі якого були поруч польських також українські й білоруські народні й козацькі пісні, давав концерти по містах і військових гарнізонах. За свою діяльність в ролі дириґента хору й соліста він одержав тоді чимало похвал і прихильних критик, включно з власноручним листом від славного вже тоді піяніста Артура Рубінштейна.

Під час вересневої кампанії у 1939 році, як лікар — поручник самостійного батальйону 40-го полку піхоти „львівських дітей", попав під Варшавою до німецького полону. Перебуваючи у різних таборах для воєннополонених, він знову не забував за музику й ніколи не розстався зі своєю улюбленою гітарою. З полонених українців він організував хори й оркестри, а як лікар — самаритянин всіляко сприяв своїм товаришам недолі, полоненим полякам, українцям, британцям й американцям. Про цей незавидний період у своєму житті Нідас згадував у написаному життєписі: „Разом з полоненими вояками — бельгійцями, німаки захопили в полон також Королівську Бельгійську Оркестру. Разом 82 професійних музикантів та багатющий запас інструментів...До спілки з дириґентом оркестри — бельгійцем, ми розписали наші колядки, поклали під ноти, і на Різдво Христове у 1939/40 році над 'Сталяґом 11-А' в Альтенґрабені, у Долішній Саксонії, загриміли труби, бубни, чінелі й літаври...Це Бельгійська Королівська Оркестра під моєю батутою грала: 'Бог Предвічний', 'Небо й земля', 'Нова радість стала'...

На Великдень 1940 року в тому ж таборі для наших полонених я зорганізував Воскресну Утреню. Французький священик правив Богослужбу, а я зі своїм хором співав 'Плотію уснув' й воскресні пісні...Могутнє 'Христос Воскрес' гомоніло тоді понад розлогим табором й містечком... У тому самому таборі я з моїм помічником молодим гуцулом Грицем завели яринний город. Німці не перешкоджали. За ярину, що ми її вирощували, Гриць вимінював мило, тютюн й порошок проти вошей...По Великодні у 1941 році в таборі вибух плямистий тиф. Рятуючи хворих, я сам попав в ізолятор. Завдяки Грицеві й добрим людям, я вихрапався з біди і замість на Гіммелькоммандо (набрався запалення нирок) мене завезли до 'Авсвайх-Кранкенгавзу' в Швармштадті, 40 км від Ганноверу, де й довелося святкувати кінець війни й капітуляцію Великонімеччини"...

Після війни у 1945 році наші шляхи знову зійшлися, цим разом в Ганновері. Працюючи в німецькому шпиталі „Кранкенгавзі-Сільоаг", д-р Романовський не відмовлявся від співпраці зі своїми колеґами, що жили і працювали лікарями в багатолюдному таборі ім. Миколи Лисенка, та тими, що мали свої приватні практики у місті. Завдяки своїм зв'язкам з окупаційними англійськими й німецькими властями й установами, Нідас всяко допомагав українським скитальцям.

У 1949 році він переселився до ЗСА; короткий час жив разом зі сестрою Емілією й шваґром Омеляном Плешкевичем у Чикаґо; 8-го квітня 1950 року одружився з Данутою Лєх-Войцєховською і по зложенні приписаних лікарських іспитів був лікарем в Сінсіннаті, а згодом у Ветеранському шпиталі в Дейтоні, де й помер на 68 році свого багатогранного й плодовитого життя в користь та для добра ближніх, рідної Церкви й батьківщини.

На декілька днів перед смертю Нідас писав мені: „Іване, кінчаюся! ...Вливають в мене чужу ковбойську кров, мішають з моєю козацькою, рятують козарлюгу, як можуть...Доведеться таки покидати цей суєтливий світ. А так хотілось би ще раз побувати у Львові, Дмитрю, Києві...".

На жаль, не довелось! У п'яті роковини смерти згадаймо його не злим, тихим словом...

Іван Р.Костюк

Вірні в Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

Промовляючи під час св. Літургії двічі, Митрополит окремо згадав про страшне лихоліття України в цьому столітті, зокрема український Голокост голоду років 1932-1933. Владика сказав:

„Це різдвяне радіопересилання лине до вас із величної Церкви-Пам'ятника, яку то церкву поставили ми на молитовний спомин мучеників і страдників українських та жертв страшного сталінського голоду на Україні в роках 1932/33. Ця церква стоїть недалеко Ню Йорку; коло неї виріс цвинтар, на якому поховано вже понад п'ять тисяч наших братів і сестер, що спочили у Бозі на чужій чужині. На цьому цвинтарі будемо у жовтні цього року молитися за душі жертв голодової смерти. Згадайте і ви про їх праведні душі".

Це привітання вислав Владика Мстислав в Україну від себе та єпископів, священиків і вірних Української Автокефальної Православної Церкви, „яка з ласки Божої має право і змогу вільно існувати лише поза межами нашої поневоленої Батьківщини. І тут вона є свідоцтвом невмирущости побожности української нації та її Святої Церкви Православної".

Роман Осадчук...

(Продовження зі стор. 1)

ґрадувався з Вестмінстерського хорового коледжу в Принстоні зі ступенем бакаляврa з музикознавства. Там він співав у відомому Вестмінстерському мандрівному хорі перед тим, як виграв змагання на соліста в Метрополітальній опері, де його голос порівнювано з голосом Маріо Ланци. Його голос, тепер йому 36 років віку, також такий гарний, як і раніше, але для Р.Осадчука родина і матеріяльне забезпечення його родини стоять на першому місці. Тож він „відклав на певний час" багатообіцяючу оперну кар'єру і дбає про родину (дружина Славка і четверо дітей: Роман, Таня, Тарас і Наталка) і про добру матеріяльну базу для неї з підприємства — продажу нерухомостей. Проте „Осадчуків рідкісний тенор тепер звучить прегарно, як і колись і так, як вже не можна краще , — пише захоплений критик Ширліанн Ґантер, — а його виступ на інавґурації може запалити наново оперовий вогонь у співакові і дати глядачам-слухачам знову нагоду слухати розкішну красу Осадчукового голосу".

Роман Осадчук, як і його дружина, активні громадяни-українці; він відомий із своїх виступів перед українською авдиторією. Зокрема він виступав в опері Павла Печеніги Углицького „Відьма" на лібретто Ст. Чарнецького в Карнеґі Голл, на Українському Фестивалі в Голмдел, Н. Дж. та на інших імпрезах.

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 5)

статистику з 1978-79 шкільного року. Українська громада, яка нараховує у Манітобі 114,000 населення, видала 231,720 долярів на рідні школи. Це виносить 2.02 доляра на особу або 49.30 доляра на кожного студента.

Німецька громада у Манітобі, яка нараховує 123, 000 населення, видала в тому році 1,691,875 дол. на їхні школи, що виносить 13, 74 дол. на особу або 133 дол. на кожного студента. Мала жидівська громада, яка нараховує тільки 18,675 населення, видала 1,994,950 дол., що виносить 106.30 доляра на особу, або 1,130,28 дол. на кожного студента.

Тарас Прихітко заапелював до присутніх та взагалі до всієї української громади звернути більшу увагу на питання навчання української мови, особливо з фінансової сторінки.

Батьківський комітет створив Фундацію „Освіта", ціль якої зібрати 500,000 дол., що уможливить дальшу діяльність Батьківського комітету. Від часу заснування Батьківського комітету федеральний і провінційний уряди покривають видатки організації. Ця допомога буде продовжуватися до квітня 1983 року, коли Батьківський комітет має перебрати відповідальність за власне фінансування.

Кампанія збірки фондів на Фундацію формально буде розпочата на концерті учнів двомовної програми. Концерт відбудеться в неділю, 24-го січня 1982 року, о год. 2:30 по полудні в концертовій залі Століття Манітоби. Квитки можна набути від Батьківського комітету число телефону: 943-9131.

Т.Прихітко відмітив та дав повне признання дотеперішним жертводавцям на Батьківський комітет, а саме: Шевченківська Фундація, Товариство Читальня Просвіта, Відділ УНО в Сейнт Боніфас та Жіноче Товариство ім. кн.Ольги.

На новостворенну Фундацію вже склали пожертви Відділ БУК при парохії св. Михаїла і Владика Андрей, Митрополит УП Церкви Канади. Присутній на нарадах о. митрат Семен Іжик відчитав лист від Владики Максима, Митрополита УКЦ, в якому він дає повне признання Батьківському комітетові за проороблену працю та зложив від Митрополії даток в сумі 500 дол. на Фундацію.

Проф. Єринюк відтак відкрив загальну дискусію в якій взяли участь майже всі присутні.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН ВИРІШИВ, ЩО ЗСА продадуть Тайванові літаки типу Ф-5Е, а не найновіші моделі. Таке рішення викликало на Тайвані незадоволення, але воно також не задоволило уряд в Пекіні, де перебуває спеціяльна американська делеґація, яка має відновити тісну співпрацю між ЗСА і КНР.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ МОХАММЕД ЗІЯ уль-Гак частково зніс цензуру, але не дозволив ще на діяльність політичних партій та угрупувань. Тому ще немає досі дозволу на поширювання вісток політично-партійного характеру, а також залишилася заборона писати про військо і військові справи. У справах, де цензуру знесено, газети й періодики застосовуватимуть самоцензуру.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ФРЕНСИС ВІЛСОНКРОФТ, член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ" в Форд Сиrі, Па. Померла 18-го листопада 1981 р. Нар. 1-го грудня 1908 р. у Форд Сиrі, Па. Членом УНС стала у 1944 р. Залишила у смутку дочку Варвару і сина Миколу. Похорон відбувся 21-го листопада 1981 р. на Українськім цвинтарі св. Марії в Форд Сиrі, Па.

Вічна Їй Пам'ять !
Секретар.

МИХАЙЛО ДЖУЛА, член УНС Відд. 264 Т-ва „Український Тризуб" в Карнеґі, Па. помер 13-го листопада 1981 р. на 63 р. життя. Нар. 28-го липня 1918 р. в Карнеґі, Па. Членом УНС став у 1937 р. Залишив у смутку синів: Михайла, Івана, Рассела і Вілліяма; сестер, Дороті, Бетті і Анну. Похорон відбувся 16-го листопада 1981 р. на український католицький цвинтар св. Тройці в містечку Коллієрі, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Марія Грицишин, секр.

СТЕПАН С. ФЕНВИК, член УНС, Відд. 183 Т-ва ім. І. Мазепи в Дітройті, Миш. Помер 5-го липня 1981 року на 69-му році життя. Народжений у 1912 році в Україні. Членом УНС став у 1951 році. Залишив у смутку дружину Ольгу, доньку Фейт Ан Кас і дальшу родину в Канаді. Похорон відбувся на цвинтар Кальварії у Юджін, Оре.

Вічна Йому Пам'ять !
П. Залуга, секр.

ІВАН КУКУРБА, член УНС, Відд. 379-го Т-ва св. Юра в Чикаґо, Ілл., помер 16-го листопада 1981 року на 76-му році життя. Нар. 2-го січня 1906 року в Коломиї, Україна. Залишив у смутку дружину Розалію, синів Петра і Богдана з родинами. Похорон відбувся 19-го листопада 1981 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Риджі, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Василь Семків, секр.

Д-р ВОЛОДИМИР КОМАРИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 219-го в Джерзі Сиrі, Н.Дж. помер 4-го листопада 1981 р. на 75-му році життя. Нар. 4-го червня 1906 року в Соколі, Україна. Членом УНС став в 1952 році. Залишив дружину Віолю і дочку Оксану Спарк. Похорон відбувся 7-го листопада 1981 року на цвинтар Форест Парк Вестгайнер в Гюстоні, Тек.

Вічна Йому Пам'ять !
Марія Юров, секр.

КАРЛО СЕНЬКОВИЧ, член УНС, Відд. 147-го Т-ва св. Михаїла в Аллентавні, Па. Помер 27-го жовтня 1981 року на 55-му році життя. Нар. 5-го лютого 1926 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став в 1971 р. Залишив у смутку дружину Ліліян, сина Ерика і доньок Керол Беннер, Кеті Найт і Анну-Марію. Похорон відбувся 30-го жовтня 1981 року на український православний цвинтар св. Марії у Вайтголлі, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Іван Гуцайлюк, секр.

АННА С. ЛЕСНЯК, членка УНС Відд. ім. свв. ап. Петра і Павла ч.57 в Коговзі, Н.Й. Померла 12-го жовтня 1981 р. на 60 р. життя. Нар. 22-го грудня 1921 р. в Коговзі, Н.Й. Членом УНС стала в 1963 р. Залишила в смутку мужа Мирона, двох синів — Івана і Осипа і дочку Лінду. Похорон відбувся 15-го жовтня 1981 р. на цвинтарі святих ап. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять !
Михайло Савків, секр.

МИКОЛА СИВИК, член УНС Відд. 180-го Т-ва ім. Івана Франка в Акроні, Огайо. Помер 25-го листопада 1981 р. на 73 р. життя. Нар. 1907 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став у 1948 р. Залишив у смутку дружину, синів — Ричарда Н. і Деніса А., чотирьох внуків і брата Йосифа. Похорон відбувся 28-го листопада 1981 р. на цвинтарі св. Хреста в Акроні Огайо.

Вічна Йому Пам'ять !
Дж. З. Жеребняк, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го СІЧНЯ 1982 р.

Амстердам, Н. Й. Звичайні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266-ий Відд., о год. 3:30 по пол., в домі Укр.-Амер. Горож. Клюбу при 3-5 Теллер вул. в Амстердамі. На порядку: звіти з діяльности за 1981 р., дискусія над звітами, внески і запити, вибір делеґатів і заступників на 30-ту Конвенцію УНС та вільна дискусія. Приявність всіх чл. обов'язкова. — С. Когут, предс., М. Кривулич, скарбник, В. Варшона, секр.